

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

www.

www.

www.

www.

Ghaemiyeh

.com

.org

.net

.ir

گاہ

عشق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سجاده عشق (داستان های برگزیده از صحیفه سجاده)

نویسنده:

یحیی نوری

ناشر چاپی:

امیری

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فہرست

۵	فہرست
۱۲	سجادہ عشق (داستانہای برگزیده از صحیفہ سجادیہ)
۱۲	مشخصات کتاب
۱۲	چرا سجادہ عشق ؟
۱۳	داستان ابراہیم و موانع دعا
۱۴	۱ - ستایش نمودن خدای عزوجل
۱۴	۲ - درود بر محمد و آل محمد
۱۴	درود بر محمد و آل محمد
۱۶	دعای خیر
۱۷	۳- درود بر جملہ (نگاہدارندگان) عرش
۱۷	درود بر جملہ (نگاہدارندگان) عرش
۱۸	سه بر خورد پیامبر (صلی اللہ علیہ و آلہ) در شب معراج
۱۸	۴ - درود بر کسانی کہ بہ پیامبران ایمان آورند
۱۸	درود بر کسانی کہ بہ پیامبران ایمان آورند
۱۹	ایمان بہ پیغمبر
۲۰	۵ - دعای آن حضرت دربارہ خود و نزدیکانش
۲۲	۶ - دعای آن حضرت هنگام بامداد و شام
۲۲	دعای آن حضرت هنگام بامداد و شام
۲۲	دعا برای مومن
۲۳	۷ - دعای آن حضرت در مهمات و سختیہا
۲۳	دعای آن حضرت در مهمات و سختیہا
۲۳	امور حزن آور
۲۴	۸ - پناہ بردن بہ خدا
۲۴	پناہ بردن بہ خدا

- ۲۴ پناه به خدا از خصلتهای بد
- ۲۵ ۹ - آرزو داشتن به آموزش
- ۲۵ آرزو داشتن به آموزش
- ۲۶ عالم بی عمل
- ۲۶ ۱۰ - دعای آن حضرت در پناه بردن به خدای تعالی
- ۲۶ دعای آن حضرت در پناه بردن به خدای تعالی
- ۲۷ لطف خداست
- ۲۷ ۱۱ - دعای آن حضرت در طلب عاقبت به خیری
- ۲۷ دعای آن حضرت در طلب عاقبت به خیری
- ۲۸ عاقبت به خیران
- ۲۸ ۱۲ - دعای آن حضرت در اقرار به گناه
- ۲۸ دعای آن حضرت در اقرار به گناه
- ۲۹ ترس از خدا ، اقرار به گناه
- ۳۱ ۱۳ - دعای آن حضرت در درخواست حاجتها
- ۳۱ دعای آن حضرت در درخواست حاجتها
- ۳۲ قبول حاجت
- ۳۳ ۱۴ - دعای آن حضرت برای دادخواهی ازستمگران
- ۳۳ دعای آن حضرت برای دادخواهی ازستمگران
- ۳۳ دادرسی مظلومان
- ۳۵ ۱۵ - دعای آن حضرت هنگام بیماری
- ۳۵ دعای آن حضرت هنگام بیماری
- ۳۵ امام سجاد و جنامیها
- ۳۶ ۱۶ - دعای آن حضرت برای درخواست بخشش گناهان
- ۳۶ دعای آن حضرت برای درخواست بخشش گناهان
- ۳۶ گذشت امام سجاد (علیه السلام)
- ۳۷ ۱۷ - دعای آن حضرت در درو کردن شیطان

- ۳۷ دعای آن حضرت در درو کردن شیطان
- ۳۸ توجه در نماز
- ۳۸ ۱۸ - دفع بلا و سختیها
- ۳۸ دفع بلا و سختیها
- ۳۹ سخن امام سجاد (علیه السلام) بعد از مصیبت
- ۴۱ ۱۹ - دعای آن حضرت برای درخواست باران
- ۴۱ دعای آن حضرت برای درخواست باران
- ۴۲ نماز باران
- ۴۳ ۲۰ - دعای آن حضرت برای درخواست اخلاق پسندیده
- ۴۳ دعای آن حضرت برای درخواست اخلاق پسندیده
- ۴۴ درس اخلاق
- ۴۵ ۲۱ - دعای آن حضرت هنگامی که پیش آمدی او را ندوهنداک می نمود
- ۴۵ دعای آن حضرت هنگامی که پیش آمدی او را ندوهنداک می نمود
- ۴۵ آنجا که بلا ، نعمت است .
- ۴۶ ۲۲ - دعای آن حضرت در سختی و گرفتاری
- ۴۶ دعای آن حضرت در سختی و گرفتاری
- ۴۷ جواب به ستمگر
- ۴۷ ۲۳ - دعای آن حضرت برای تندرستی
- ۴۷ دعای آن حضرت برای تندرستی
- ۴۸ بازوبند سلامتی (۹۴)
- ۴۹ ۲۴ - دعای آن حضرت برای پدر و مادر
- ۴۹ دعای آن حضرت برای پدر و مادر
- ۵۰ احترام پدر و مادر
- ۵۰ ۲۵ - دعای آن حضرت برای فرزندان خویش
- ۵۰ دعای آن حضرت برای فرزندان خویش
- ۵۱ امام سجاد (علیه السلام) و تذکر اخلاقی به فرزند

- ۵۲ ۲۶- دعا حضرت برای همسایگان و دوستان
- ۵۲ دعا حضرت برای همسایگان و دوستان
- ۵۳ کمک به همسایگان
- ۵۳ ۲۷- دعای آن حضرت برای نگهبانان مرزها
- ۵۳ دعای آن حضرت برای نگهبانان مرزها
- ۵۳ ارشاد دشمن
- ۵۴ ۲۸- دعای آن حضرت به وقت پناه بردن به خدای عزوجل
- ۵۴ دعای آن حضرت به وقت پناه بردن به خدای عزوجل
- ۵۴ رحمت نیکوکاران
- ۵۵ ۲۹- دعای آن حضرت هنگامی که روزی بر او تنگ می شد
- ۵۸ ۳۰- دعای آن حضرت در یاری طلبیدن از خدا برای اداء قرض
- ۵۸ دعای آن حضرت در یاری طلبیدن از خدا برای اداء قرض
- ۵۹ یاری به دیگران
- ۶۰ ۳۱- دعای آن حضرت در توبه و بازگشت
- ۶۰ دعای آن حضرت در توبه و بازگشت
- ۶۰ توبه حقیقی
- ۶۱ ۳۲- دعای آن حضرت پس از فراغ از نماز شب
- ۶۱ دعای آن حضرت پس از فراغ از نماز شب
- ۶۱ نماز شب
- ۶۲ ۳۳- دعای آن حضرت برای درخواست خیر و نیکی
- ۶۲ دعای آن حضرت برای درخواست خیر و نیکی
- ۶۲ خیر و نیکی
- ۶۳ ۳۴- دعای آن حضرت هنگامی که گرفتار می شد
- ۶۳ دعای آن حضرت هنگامی که گرفتار می شد
- ۶۴ امام سجاد (علیه السلام) و مرد یاهو گو
- ۶۵ ۳۵- دعای آن حضرت در مقام رضا (زمانی که به دنیاداران نظر می کرد)

- ۶۵ دعای آن حضرت در مقام رضا
- ۶۶ در مجلس ابن زیاد
- ۶۷ ۳۶ - دعای آن حضرت هنگامیکه به ابر و برق نظرمی کرد و صدای رعد می شنید
- ۶۷ ۳۷ - دعای حضرت در سپاسگزاری
- ۶۸ ۳۸ - دعای آن حضرت در عذر خواستن
- ۶۸ دعای آن حضرت در عذر خواستن
- ۶۸ امام سجاد (علیه السلام) و یاران
- ۶۹ ۳۹ - دعای آن حضرت در خواست عفو و بخشایش
- ۶۹ دعای آن حضرت در خواست ع... و بخشایش
- ۷۰ گذشت امام سجاد(علیه السلام)
- ۷۰ ۴۰ - دعای آن حضرت هنگام یاد مرگ
- ۷۰ دعای آن حضرت هنگام یاد مرگ
- ۷۱ وصیت پدر به فرزند
- ۷۲ ۴۱ - دعای آن حضرت در طلب پوشیدن عیبه و محفوظ بودن آنها
- ۷۲ دعای آن حضرت در طلب پوشیدن عیبه و محفوظ بودن آنها
- ۷۲ امام سجاد(ع) و غیبت کننده
- ۷۳ ۴۲ - دعای آن حضرت هنگام ختم قرآن
- ۷۳ دعای آن حضرت هنگام ختم قرآن
- ۷۳ امام سجاد (علیه السلام) و قرآن
- ۷۳ ۴۳ - دعای آن حضرت وقتی به ماه نو نگاه می کرد
- ۷۳ دعای آن حضرت وقتی به ماه نو نگاه می کرد
- ۷۵ رویت ماه
- ۷۵ ۴۴ - دعای آن حضرت برای فرا رسیدن ماه رمضان
- ۷۵ دعای آن حضرت برای فرا رسیدن ماه رمضان
- ۷۶ شناخت ماه رمضان
- ۷۶ ۴۵ - دعای آن حضرت در وداع ماه مبارک رمضان

- ۴۶ - دعای آن حضرت برای عید فطر و جمعه ۷۶
- دعای آن حضرت برای عید فطر و جمعه ۷۶
- اهمیت نماز جمعه ۷۷
- ۴۷ - دعای آن حضرت در روز عرفه نهم ذی الحججه ۷۸
- دعای آن حضرت در روز عرفه نهم ذی الحججه ۷۸
- با هم در عرفات ۷۸
- ۴۸ - دعای آن حضرت روز عید قربان و روز جمعه ۷۹
- دعای آن حضرت روز عید قربان و روز جمعه ۷۹
- روز دهم ۷۹
- روز اضحی ۷۹
- ۴۹ - دعای آن حضرت در دفع مکر دشمنان ۸۱
- دعای آن حضرت در دفع مکر دشمنان ۸۱
- مرگ ذلت بار ۸۲
- ۵۰ - دعای آن حضرت در ترس از خدا ۸۳
- دعای آن حضرت در ترس از خدا ۸۳
- امام سجاد (علیه السلام) و ترس از خدا ۸۴
- ۵۱ - دعای آن حضرت در تضرع و زاری (به درگاه خدا) ۸۴
- دعای آن حضرت در تضرع و زاری (به درگاه خدا) ۸۴
- قطره اشک ۸۵
- ۵۲ - دعای آن حضرت در پافشاری در خواهش از خدا ۸۶
- دعای آن حضرت در پافشاری در خواهش از خدا ۸۶
- پاداش دعا کردن برای دیگران ۸۶
- عشق به خدا ۸۷
- ۵۳ - دعای آن حضرت در فروتنی ۸۷
- دعای آن حضرت در فروتنی ۸۷
- فروتنی ۸۸

۵۴ - دعای آن حضرت در طلب رفع اندوهها ۸۹

دعای آن حضرت در طلب رفع اندوهها ۸۹

کمک به نیازمندان : ۹۰

پی نوشتها ۹۰

۱۰۰ تا ۱ ۹۰

۲۱۸ تا ۱۰۱ ۹۶

درباره مرکز ۱۰۴

سجاده عشق (داستانهای برگزیده از صحیفه سجادیه)

مشخصات کتاب

سرشناسه: نوری یحیی - ۱۳۳۵ عنوان و نام پدیدآور: سجاده عشق مولف یحیی نوری بازنویس یاسر شریفی مشخصات نشر: تهران امیری ۱۳۷۹. مشخصات ظاهری: ص ۱۲۶ شابک: ۹۶۴-۶۰۹۷-۵۰-۲ ۴۰۰۰ ریال؛ ۹۶۴-۶۰۹۷-۵۰-۲ ۴۰۰۰ ریال وضعیت فهرست نویسی: فهرست نویسی قبلی یادداشت: عنوان روی جلد: سجاده عشق داستانهای برگرفته از صحیفه سجادیه یادداشت: کتابنامه به صورت زیر نویس عنوان روی جلد: سجاده عشق داستانهای برگرفته از صحیفه سجادیه عنوان دیگر: داستانهای برگرفته از صحیفه سجادیه موضوع: دعاها رده بندی کنگره: BP۲۶۷/۸/ن ۸۵۵ س ۳ رده بندی دیویی: ۲۹۷/۷۷۲ شماره کتابشناسی ملی: م ۷۸-۲۷۸۹۸

چرا سجاده عشق؟

سجاده، در حقیقت کلاس درسی است که انسانها برای تحقیق اهداف زندگی، و شناخت خود و خدا، پرواز به ملکوت را در آن آموزش می بینند.

عشق، بالاترین مرتبه معنویت است که عاشق در این راه خود را فراموش کرده و هر چه می بیند، از دریچه چشم معشوق است و امام سجاد (علیه السلام) این چنین بود.

او زینت عبادت کنندگان بود. شاهد خاک سرخ کربلا، او باید بیمار شود تا خورشید فروزان ولایت خاموش نشود، و زمین، وارث حسین (ع) را برای حفظ هدایت مسلمین در خود داشته باشد. او از بستر خود می بیند: تنهایی پدرش را، ناله زینب را، حنجر بریده علی اصغر را، عموی بی دست، سر یاران پدر، و آتش خیمه ها را، اما به سجده می افتد. و

می گوید : شکرالله خدایا ترا سپاس . او عاشق است و در برابر معشوق پیشانی بر خاک می نهد و نماز را بر سجاده عشق می گذارد .

در پیچ و خم جاده زندگی بشر ، و در برهوت انسانیت ، تنها نور قرآن و شعشه معصومین (علیه السلام) راه را بر انسان مشتاق می نمایاند .

منت خدایی را که این موهبت را به ما ارزانی داشت تا ذره ای ادای دین نموده تا در راه نشر حقایق انسانی گام بر داریم .

در این مسیر دست نیاز به صحیفه پیشوای ساجدان دراز کرده و چراغ راه می طلیم ، تا با صیقل روح و روان از قافله عشاق جانمانیم . این اثر جرعه ایست از دریای بی کران عشق .

داستان ابراهیم و موانع دعا

روزی ابراهیم از بازارهای بصره عبور می کرد . مردم اطرافش را گرفته و گفتند : ابراهیم ! خداوند در قرآن مجید فرموده :

ادعونی استجب لکم (مرا بخوانید جواب شما را می دهم) .

ما او را می خوانیم ولی دعای ما مستجاب نمی شود . ابراهیم گفت : علتش آنست که دلهای شما به واسطه ده چیز مرده است . (دعایتان صفایی ندارد و دلها پاک و بی آلایش نیست) پرسیدند آن ده امر چیست ؟ گفت : اول آن که خدا را شناختید ولی حقش را ادا نمودید . دوم - قرآن را تلاوت کردید ولی به آن عمل نکردید . سوم - ادعای محبت با پیامبر (ص) نمودید ولی با اولادش دشمنی کردید . چهارم - ادعا کردید با شیطان عداوت داریم ولی در عمل با او

موافقت نمودید .

پنجم - می گوئید به بهشت علاقمندیم اما برای وارد شدن در بهشت کاری انجام نمی دهید . ششم - گفتم از آتش جهنم می ترسیم ولی بدنهای خود را در آن افکندید . هفتم - به عیب گویی مردم مشغول شدید و از عیوب خود غافل ماندید . هشتم - گفتید دنیا را دوست نداریم و ادعای بغض آن را نمودید ولی با حرص جمعش می کنید . نهم - اقرار به مرگ دارید ولی خویشتن را برای آن مهیا نمی کنید . دهم - مردگان را دفن نمودید . اما از آنها عبرت و پند نگرفتید .

این علل ده گانه که باعث مستجاب نشدن دعای شما می شود(۱) .

۱ - ستایش نمودن خدای عزوجل

و ما خلقت الجن و الانس الا ليعبدون (۲) .

و ما خلقناکم جن و انسان را مگر برای عبادت (شناخت) .

۱- الحمد لله الاول بلا اول کان قبله ، و الاخر بلا اخر یكون بعده (۳)

سپاس خدای را که اول است و پیش از او اولی نبوده (مبدا هر موجود است) و آخر است و پس از او آخری نباشد (مرجع همه اشیاء است) .

۲- فالهاک منا من هلک علیه ، والسعید منا من رغب الیه (۴) .

پس بد بخت (زیانکار و شایسته عذاب) از ما کسی است که او را نافرمانی کند ، و نیکبخت از ما کسی است که به او رو می آورد و از دستورات او پیروی کند .

۲ - درود بر محمد و آل محمد

درود بر محمد و آل محمد

ان الله و ملائکته یصلون علی النبی یا ایها الذین امنوا صلوا علیه و سلموا تسلیمًا(۵) .

همانا خدا و ملائکه (فرشتگان) به روان پاک پیغمبر درود می فرستند . شما هم ای ایمان بر او صلوات و درود فرستید و کاملاً تسلیم (فرمان او) باشید .

و الحمد لله الذی من علینا بمحمد نبیه ، صلی الله علیه و اله ، دون الامم الماضیه و القرون السالفه ، بقدرته التی لا تعجز عن شیء و ان عظم ، و لا یفوتها شیء و ان لطف (۶) .

و سپاس خدای را که به محمد ، پیغمبرش (صلی الله علیه و اله) بر ما منت نهاد (او را به ما ارزانی داشت) منتی که امتهای

گذشته و مردم پیش از ما از آن بی بهره بودند به قدرت و توانایی که از چیزی هر چند بزرگ

باشد ناتوان نیست و چیزی از آن نمی دهد اگر چه خرد باشد .

اللهم فصل علی محمد امینک علی و حیک ، و نجیبک من خلقک ، و صفیک من عبادک ، امام الرحمه ، و قائد الخیر ، و مفتاح البرکه (۷) .

بار خدایا درود فرست بر محمد (صلی الله علیه و اله) که بر وحی و پیغام تو درستکار بود و برگزیده تو از آفریدگانت . و دوست تو از بندگانت ، و پیشوای رحمت و مهربانی و شاهنگ خیر و نیکی و کلید برکت (افزونی نیک بختی) است .

دعای خیر

شیخ جلیل محمد بن یعقوب کلینی از نوفلی نقل کرده که علی بن الحسین ، امام سجاد (علیه السلام) فرمود : حضرت رسول (صلی الله علیه و اله) در بیابان به شتربانی گذشتند و مقداری شیر از او تقاضا کردند . در پاسخ گفت آن چه در سینه شتران است اختصاص به صبحانه اهل قبیله دارد و آنچه در ظرف دوشیده ام شامگاه از آن استفاده می کنند . پیامبر اکرم (ص) دعا کردند خداوندا ! مال و فرزندان این مرد را زیاد کن . از او گذشته در راه به ساریان دیگری برخوردند . از او هم خواست مقداری شیر بدهد . ساریان سینه شتران را دوشیده ، محتوی ظرفهای خود را در میان ظرفهای پیغمبر (صلی الله علیه و اله) ریخت و یک گوسفند نیز اضافه بر شیر تقدیم نموده ، عرض کرد فعلا همین مقدار شیر پیش من بود چنانچه اجازه دهید بیش از این تهیه و تقدیم کنم . پیغمبر (صلی الله علیه

و اله (دست خویش را بلند کرده و گفتند : خداوندا ! به اندازه کفایت به این ساریان عنایت کن . همراهان عرض کردند : یا رسول خدا ، آنکه درخواست شما را رد می کند برایش دعایی کردی که ما همه آن دعا را دوست داریم ولی برای کسی که حاجت شما را برآورد از خداوند چیزی خواستید که ما دوست نداریم .

فرمودند : ما قل و کفی خیر مما کثر و الهی . مقدار کمی که کافی باشد در زندگی بهتر از ثروت زیادی است که انسان را به خود مشغول کند . و فرمود : اللهم ارزق محمدا و آل محمد الکفاف . خدایا ! به محمد و آل او به مقدار کفایت لطف فرما (۸)

۳- درود برجمله (نگاهدانندگان) عرش

درود برجمله (نگاهدانندگان) عرش

و تری الملائکه حافین من حول العرش یسبحون بحمد ربهم و قضی بینهم بالحق و قیل الحمد لله رب العالمین .

(در آن روز) فرشتگان را می بینی که بر گرد عرش خدا حلقه زده اند و با ستایش پروردگارشان تسبیح می گویند و در میان بندگان به حق داور می شود و (سرانجام) خواهد شد : حمد مخصوص پروردگار جهانیان است (۹) .

و مشیعی الثلج و البرد ، و الهابطین مع قطر المطر اذا نزل ، و القوم علی خزائن الریاح ، و الموکلین بالجبال فلا تزول (۱۰) .

و بر فرشتگانی که همراه برف و تگرگند و فرشتگانی که با دانه های باران فرود می آیند ، و فرشتگانی که بر خزانه های بادهای زمامدارانند ، و فرشتگانی که بر کوهها گماشته اند تا از هم نپاشند (درود فرست) .

و سکان الهواء و الارض

و الماء و من منهم على الخلق (۱۱).

و بر فرشتگانی که در هوا و زمین و آب ساکنند، و بر آنانی که بر خلق (همه آفریده شدگان در آسمان و زمین) گماشته شده اند (نیز درود فرست). (روایت شده، خدا چیزی را نیافریده جز آنکه فرشته ای برای آن گماشته شده).

سه بر خورد پیامبر (صلی الله علیه و اله) در شب معراج

پیامبر که در شب معراج به همراه جبرئیل به سوی آسمانها سیر می کردند، در راه پیری را دیدند، از جبرئیل پرسیدند: این کیست؟ جبرئیل عرض کرد: ای محمد به سیر خود ادامه بده.

در ادامه سیر، پیامبر دید در کنار راه شخصی او را به سوی خود دعوت می کند و می گوید: بیا به سوی من ای محمد.

پیامبر به راه ادامه داد، تا اینکه دید جماعتی به پیش آمدند و گفتند: سلام بر تو ای نخستین و ای آخرین (انسان بزرگ).

جبرئیل به پیامبر عرض کرد: جواب سلام آنها را بده. سپس جبرئیل گفت: آن پیر دنیا است، و دلیل آنست که جز وقت اندکی از دنیا نمانده است، اگر به او توجه می کردی، امت تو دنیا را می گزیدند (و آخرت را فراموش می نمودند). و آن دعوت کننده ابلیس بود، که تو را به سوی خود می خواند. آن جماعت که سلام کردند، ابراهیم و موسی و عیسی (علیه السلام) بودند (۱۲).

۴- درود بر کسانی که به پیامبران ایمان آورند

درود بر کسانی که به پیامبران ایمان آورند

قل اطيعوا الله و اطيعوا الرسول (۱۳).

ای رسول ما بگو که فرمان خدا و رسول را اطاعت کنید.

اللهم و اتباع الرسل و مصدقوهم من اهل الارض بالغيب عند معارضه المعاندين لهم بالتكذيب و الاشتياق الى المرسلين بحقايق الايمان فاذا كرههم منك بعفوه و رضوان (۱۴).

بار خدایا و پیروان پیغمبران و ایمان آورندگان به ایشان از اهل زمین که از روی غیب و پنهانی در دل ایمان آوردند. نه

فقط به زبان در آن هنگام که دشمنان به جهت معارضة در مقام تکذیب آنان بر آمدند ، ولی مومنان به سبب حقایق ایمانیه ، مشتاقانه به انبیاء روی آوردند . . .

خداوندا ! تمام آنان را از جانب خود به آمرزش و رضایت مخصوص گردان .

اللهم و صل علی التابعین من یومنا هذا الی یوم الدین و علی ازواجهم و علی ذریاتهم و علی من اطاعک منهم (۱۵) .

بار خدایا از امروز تا روز قیامت بر تابعین و زنان و فرزندانشان و بر هر کدام از ایشان که تو را اطاعت نموده ، درود فرست .

ایمان به پیغمبر

پیغمبر اکرم (صلی الله علیه و اله) فرمود : ای جابر ! آنان جانشین و اوصیاء من و امام مسلمین می باشند که اول آنها امیرالمومنین علی بن ابی طالب (ع) است و سپس نام ائمه را یکایک فرمود تا به پنجمین امام ، حضرت باقر (علیه السلام) رسید و فرمود : در تورات هم معروف به باقر است و او را درک خواهی کرد .

وقتی ملاقات نمودی سلام مرا به وی برسان ، آنگاه یکایک ائمه را نام بردند تا به امام دوازدهم رسید . سپس فرمود : هم نام و هم کنیه من است و حجت خدا در زمین و جانشین حق است بر بندگان و . . .

لیکن در پایان حدیث جابر گوید بر امام چهارم حضرت زین العابدین (علیه السلام) شرفیاب شدم و سرگرم صحبت بودیم ناگهان طفلی وارد شد . نظرم را به خود جلب فرمود و بدنم لرزید . گفتم به خدای کعبه قسم که این طفل دارای

شمائل پیغمبر (علیه السلام) است . جلو رفته و پرسیدم نامت چیست ؟ فرمود : محمد . عرض کردم فرزند چه کسی ؟ فرمود : علی بن الحسین . گفتم جانم فدایت باد پس شمائید باقرالعلوم ؟ فرمود : آری . پیام پیغمبر (ص) را برسان ! سپس سلام حضرت را رساندم .

امام باقر (علیه السلام) فرمود : مادام که آسمان و زمین بر جا می باشد بر پیامبر (ص) و بر تو ای جابر سلام باد (۱۶) .

۵ - دعای آن حضرت درباره خود و نزدیکانش

و المومنون و المومنات بعضهم اولياء بعض يامرون بالمعروف و ينهون عن المنكر و يقيمون الصلوه و يوتون الزكوه و يطيعون الله و رسوله . . .

مردان و زنان با ایمان ، یار و یاور یکدیگرند . امر به معروف و نهی از منکر می کنند ، نماز را بپا می دارند ، و زکات را می پردازند . و خدا و رسولش را اطاعت می کنند (۱۷) .

و یا من لا تفتنی خزائن رحمه ، صل علی محمد علی محمد و اله و اجعل لنا نصیبا فی رحمتک (۱۸) .

وای آن که گنجینه های رحمت (احسان و بخشش) او نابود نمی گردد ، بر محمد و آل محمد درود فرست ، و برای ما از رحمت خود بهره ای قرار ده .

و یا من تظهر عنده بواطن الاخبار ، صل علی محمد و اله ، و لا تفضیحنا لدیک (۱۹) .

وای آن که خبرهای نهانی در نزد او آشکار است . بر محمد و آلش درود فرست و ما را نزد خود رسوا مکن .

امام سجاد (علیه السلام) و راهنمایی

امام سجاد(ع)

(به فرزندش فرمود : ملاحظه نما و مراقب باش که با پنج نفر همنشین و هم صحبت و همسفر نباشید . آن حضرت سوال نمود آنها کیستند ؟ امام (علیه السلام) فرمود :

۱ - پرهیز کن از هم صحبتی با دروغگو ! زیرا که او به منزله شوره زار است . از دور خود را مانند آب جلوه می دهد ، لیکن شوره است . دور را در نظرها نزدیک و نزدیک را دور نشان می دهد ،

۲ - پرهیز از مصاحبت و رفاقت با نافرمان به خدا ! زیرا که او تو را به یک لقمه یا کمتر می فروشد . کسی که به خدا که آفریننده او می باشد دروغ بگوید حتما به مثل خودش کج روش و نافرمان است . بیدار شوید برای زندگی صحیح .

۳ - پرهیز کن از همنشینی با بخیل ! زیرا که تو را خوار و بی ارزش می نماید در هنگامی که محتاج و نیازمندی . نه به مال و نه به زبان به تو کمک نخواهد کرد . امام (ع) برای بیداری شما جدیت و دلسوزی می نماید .

۴ - پرهیز کن از رفاقت با ابله و بی خرد ! زیرا که او می خواهد به تو سود رساند اما زیان می رساند . زیرا که در تشخیص ، عاجز است و نمی تواند تمیز دهد .

۵ - پرهیز کن از هم صحبتی قاطع رحم ! آن کس که به خویشاوندان و بستگان نسبی خود صله و خوبی نمی کند و با آنها قطع رابطه نموده باشد زیرا که من یافتم قاطع رحم را

که خدا در آن قرآن لعنتش فرموده است و باید از ملعون دوری نمود تا به آتش او مبتلا نشوی (۲۰).

۶- دعای آن حضرت هنگام بامداد و شام

دعای آن حضرت هنگام بامداد و شام

و اذکر اسم ربک و تتل الیه تبتیلا (۲۱)

و دائم در شب و روز نام خدا را ذکر کن و به کلی از غیر او علاقه ببر و به او پرداز .

الحمد لله الذی خلق اللیل و النهار بقوته . و میز بینهما بقدرته (۲۲).

سپاس خدای را که به قدرت خود شب و روز را آفرید . و به توانایی خویش بین شان فرق گذاشت . (هر یک را از دیگری جدا ساخت . شب را تاریک و روز را روشن گردانید .)

اللهم صلی علی محمد و آله و وفقنا فی یومنا هذا و لیلتنا هذه و فی جمیع ایامنا الا استعمال الخیر (۲۳)

خداوندا! بر محمد و آلش درود فرست و ما را در این شبمان و در تمام روزهایمان برای انجام کار خیر موفق بدار .

دعا برای مومن

ثویر بن ابی فاخته گوید : شنیدم حضرت امام زین العابدین (علیه السلام) می فرمود : چون فرشتگان بشنوند که مومنی پشت سر برادر مومنش دعا می کند یا به نیکی او را یاد می کند ، گویند : تو چه نیکو برادری هستی برای برادرت که درباره اش دعا خیر می کنی . با این که پنهان است او را به نیکی یاد می کنی . هر آینه خداوند دو برابر آنچه برایش خواستی به تو و آنچه تو او را به نیکی یاد کردی دو برابرش به تو ثنا گوید و تو بر او برتری داری ، لیکن چون بشنوند که شخصی برادرش به بدی یاد کرده و برایش نفرین کرده ، می گویند : تو چه بد برادری هستی برای برادرت . خود را

از این سخنان نگه دار و حفظ نما! ای کسی که بر گناهانت پرده پوشی شده ، نگاهی به خودت نما چه اندازه عیب و گناه داری ، و سپاس و شکر بنما از خداوند که روی عیوب و گناهانت پرده پوشیده و بدان که خداوند نسبت به بنده اش از تو داناتر است (۲۴) .

۷- دعای آن حضرت در مهمات و سختیها

دعای آن حضرت در مهمات و سختیها

لتبلون فی اموالکم و انفسکم (۲۵) .

البته شما را به مال و جان آزمایش خواهند کرد . . .

فقد ضقت لما نزل بی یارب ذرعا ، و امتلات بحمل ما حدث علی هما ، و انت القادر علی کشف ما منیت به و دفع ما وقعت فیه ، فافعل لی ذلک و ان لم استوجه منک ، یا ذالعرش العظیم .

پس ای پروردگار! به آنچه به من رسیده طاقت ندارم ، و به آنچه رو آورده پر از غم و اندوه گشته اند ، و تو بر دفع غم و اندوهی که به من گرفتار و دفع آنچه در آن افتاده ام توانایی . پس آن گرفتاری را از من دور کن اگر چه از جانب تو شایسته آن نباشم ای صاحب عرش و تخت بزرگ .

امور حزن آور

مردی به حضور پیامبر (ص) شرفیاب شد و عرض کرد : من ثروتمند بودم ، فقیر شدم و سالم بودم ، بیمار شدم . نزد مردم محبوب بودم اکنون مورد خشم آنان هستم ، بر دل آنها سبک بودم اکنون سنگینم ، خوشحال بودم و اکنون اندوه و غم ، زندگی مرا فرا گرفته است ، زمین با آن همه وسعت بر من تنگ شده ، در تمام روز دنبال رزق و روزی تلاش می کنم ، چیزی که با آن رفع گرسنگی خود نمی یابم ، گویی نام من در دفتر ارزاق ، محو شده است ؟!

پیامبر (ص) فرمود : ای شخص ، تو گویا (میراث غمها) (۲۶) را انجام می دهی ؟ او پرسید : میراث غمها چیست ؟

پیامبر (ص) فرمود :

گویی تو نشسته عمامه خود را می بندی یا ایستاده شلوار می پوشی ، یا با دندانت ناخن خود را می گیری ، یا صورت خود را با لباس پاک می کنی ، یا در آب راکد (غیر جاری) ادرار می کنی ، یادمرو بر صورت می خوابی؟! (۲۷)

۸ - پناه بردن به خدا

پناه بردن به خدا

و اما ینزغنک من الشیطان نزع فاستعد بالله انه سمیع علیم (۲۸) .

و هرگاه وسوسه ای از شیطان به تو رسد ، به خدا پناه بر ، که او شنونده و داناست .

اللهم انی اعوذبک من هيجان الحرص ، و سوره الغضب و غلبه الحسد ، و ضعف الصبر (۲۹) .

بار خدایا به تو پناه می برم از حرص و آز و تندى غضب و خشم و تسلط حسد و رشک و سستی صبر و شکيائى .

و مباهات المکثرین ، و الازراء بالمقلین ، و سوء الولایه لمن تحت ایدینا و ترک الشکر لمن اصطنع العارفه عندنا (۳۰) .

و پناه می برم به تو از به خود نازیدن ثروتمندان ، و خوار شمردن فقرا و نیازمندان ، و بدرفتاری با زیردستان (زن ، فرزند ، شاگرد ، خدمتگزار ، و پیران) و شکر بجا نیاوردن از کسی که به ما نیکویی کرده .

پناه به خدا از خصلتهای بد

مردی از امام سجاد (علیه السلام) سوال کرد که کدام عمل نزد خداوند بهتر است؟ آن حضرت فرمودند: هیچ عملی بعد از معرفت و شناختن خدا و رسولش ، بهتر از بغض و دشمنی دنیا نیست و برای شعبه های بسیار از گناهان و نافرمانیهای خداست :

اول: تکبر ، و نافرمان شیطان بود زمانی که مخالفت و گردن فرازی نمود و از کافران گردید .

دوم: حرص است ، که نافرمان آدم و حوا بود زمانی که خداوند آنها را در بهشت آزاد قرار داد لیکن فرمود به این درخت نزدیک نشوید که از ستمکاران می گردید . پس آدم و حوا چیزی را گرفتند که بدان محتاج نبودند

. سپس این خصلت تا روز قیامت در اولاد آدم رخنه کرد .

سوم : حسد است ، که نافرمان پسر آدم ، قابیل ، بود زمانی که به برادرش هابیل حسد برد و او را کشت و سپس از این نافرمانی و گناه ، دوستی زنان و دوستی دنیا و دوستی ریاست و دوستی سخن چینی و دوستی مقام و ثروت (از راه حرام) منشعب و جدا گردید . و این هفت خصلت در دوستی دنیا جمعند .

از این رو پیغمبران و معصومین (علیه السلام) و جانشینان آنان ، علما و دانشمندان دینی فرمودند دوستی دنیا سر منشا هر خطا و گناه است و سپس دنیا بر دو گونه است : دنیای رساننده و دنیای ملعون یعنی دنیایی که آدمی را به طاعت و بندگی خدا می رساند به قدر کفاف ، که آن ممدوح و پسندیده است و دنیایی که بیش از مقدار کفاف و زیادتر از احتیاج است و آن مایه لعنت و دوری از رحمت خداوند است (۳۱) .

۹- آرزو داشتن به آموزش

آرزو داشتن به آموزش

و استغفروا ربکم ثم توبوا الیه ان ربی رحیم و دود(۳۲) .

و از خدا آموزش طلبید و به درگاهش توبه و بازگشت کنید ، که او بسیار مشفق و مهربان است .

اللهم صل علی محمد و اله ، و صیرنا الی محبوبک من التوبه و ازلنا عن مکروهک من الاصرار(۳۳) .

بار خدایا بر محمد و آل او درود فرست ، و ما را به توبه و بازگشت که پسندیده تو است باز گردان ، و از اصرار (بر گناه) که آن را نمی پسندی دور گردان .

فایده نا بتوفیقک ، و

سددنا بتشدیدک ، و اعم ابصار قلوبنا عما خالف محبتک ، و لا تجعل لشیء من جوار حنا نفوذا فی معصیتک (۳۴) .

پس ما را به توفیق خود کمک کن و با هدایت به راه راست استوارمان دار . و دیده دلهامان را از آنچه خلاف دوستی توانست کور گردان و هیچکدام از اعضای ما را در معصیت و نافرمانیت فرو مبر .

عالم بی عمل

مردی از امام سجاد (علیه السلام) سوال کرد که منافق کیست؟ امام فرمود: آن کسی است که از کاری نهی و جلوگیری نماید، لیکن خودش آن کار زشت را انجام دهد و سپس فرمان دهد به آنچه خود نمی کند . و چون به نماز ایستد اعتراض کند . ابو حمزه که این داستان را نقل می کند سوال کرد که اعتراض چیست؟

امام فرمود: صورت به راست و چپ گردانیدن است و چون رکوع نماید خود را مانند زمین خوردگان به زمین اندازد (یعنی پس از رکوع بدون توقف به همان حال به سجده رود) روزش را شب کند و اندوهی جز خوردن شام و غذا ندارد با اینکه روز هم روزه نبوده ، و چون بامداد نماید اندوهی جز خوابیدن ندارد با اینکه شب را بیدار نبوده ، و اگر حدیثی یا چیزی گوید دروغگو است ، و اگر نزدش چیزی به امانت گذارند خیانت نماید ، و اگر از نظرش پنهان باشی غیبت و بدگویی نماید و اگر وعده دهد وفا ننماید (۳۵) .

۱۰ - دعای آن حضرت در پناه بردن به خدای تعالی

دعای آن حضرت در پناه بردن به خدای تعالی

فاذا قرأت القرآن فاستعذ بالله من الشیطان الرجیم (۳۶) .

هنگامی که قرآن می خوانی از شر شیطان مطرود به خدا پناه بر .

اللهم ان تشا تعف عنا فبفضلک و ان تشا تعذبنا فبعدلک (۳۷) .

بار خدایا اگر بخواهی از ما بگذری از فضل و احسان تو است (نه شایستگی ما) و اگر بخواهی ما را به کیفر رسانی از عدل و دادگری تو است (نه ستم بر ما) .

فسهل لنا عفوک بمنک و اجرنا من عذابک بتجاوزک فانه لا طاقه لنا بعدلک و لا

نجاه لاحد منا دون عفوك (۳۸) .

پس به نعمت (بی پایان) خود بخششت را بر ما آسان فرما، و به گذشت، ما را از کیفر رهایی ده، زیرا ما را توانایی دادگری تو نیست و بی عفو و بخششت هیچیک از ما را رهایی از عذاب نیست .

لطف خداست

امام سجاد (علیه السلام) خدمتکار خود را دو مرتبه صدا زد و او جواب نداد در مرتبه سوم حضرت فرمودند: فرزندم آیا صدای مرا نشنیدی؟! گفت: شنیدم. فرمود: پس چرا جواب ندادی؟ گفت: چون ترسی نداشتم و احساس امنیت کردم. امام سجاد (علیه السلام) فرمود: سپاس خدایی را که مملوک و خدمتکار مرا این گونه قرار داده که از من در امان است و در دل خود نسبت به من هراسی ندارد (۳۹) .

۱۱ – دعای آن حضرت در طلب عاقبت به خیری

دعای آن حضرت در طلب عاقبت به خیری

تلک الدار الاخره نجعلها للذین لا یریدون علوا فی الارض و لا فسادا و العاقبه للمتقین (۴۰) .

آری، این سرای آخر تو را (تنها) برای کسانی قرار می دهیم که اراده برتری جویی در زمین و فساد را ندارند، و عاقبت نیک برای پرهیزگاران است .

یا من ذکره شرف للذاکرین، و یا من شکره فوز للشاکرین و یا من طاعته نجاه للمطیعین، صل علی محمد و اله، و اشغل قلوبنا بذکرک عن کل ذکر، و السنننا بشکرک عن کل شکر، و جوار حنا بطاعتک عن کل طاعه (۴۱) .

ای آن که یاد او برای یاد کنندگان شرافت و بزرگی است . و ای آن که سپاسگزاری او سپاسگزاران را پیروزی است . و ای آن که فرمانبرداری او فرمانبرداران را رهایی است . بر محمد و آل او درود فرست و دلهای ما را به یاد خود از هر یاری و زبانهایمان را به سپاس خود از هر سپاسی و انداممان را به طاعت خود از هر طاعتی به کار آر .

انک رحیم بمن

دعاك ، و مستجيب لمن ناداك (۴۲) .

تویی که به هر که تو را بخواند مهربانی و تقاضای هر که تو را صدا بزند اجابت کننده ای .

(امام صادق (علیه السلام) فرمود : هر که ده بار بگوید : یا الله ! به او گفته می شود لیبیک ما حاجتک یعنی البته به خواسته ات می رسی . حاجت چیست ؟)

عاقبت به خیران

ابو حمزه ثمالی گوید : از امام سجاد (علیه السلام) شنیدم فرمودند : وقتی که روز قیامت می شود ، خداوند تمام انسانها را از آغاز تا انجام در یک سرزمین جمع می کند ، سپس منادی حق ندا می کند : کجایند صاحبان فضیلت ، از شما جمعیتی از مردم بر می خیزند ، فرشتگان با آنان ملاقات می نمایند و به آنها می گویند فضیلت شما چیست ؟ آنان در پاسخ گویند : کنا نصل من قطنا ، و نعطي من حرمانا و نعو عمن ظلمنا .

۱ - ما در دنیا با آنان که قطع رابطه با ما می کردند ، رابطه برقرار می نمودیم (یا صله رحم می کردیم) .

۲ - و به آنان که ما را از نعمتها محروم می ساختند ، عطا می نمودیم .

۳ - کسانی را که به ما ستم می نمودند می بخشیدیم (منظور ستمهای جزئی بین افراد مومن است) .

در این هنگام منادی حق به آنها می گوید : راست گفتید . پس وارد بهشت شوید (۴۳)

۱۲ - دعای آن حضرت در اقرار به گناه

دعای آن حضرت در اقرار به گناه

قال رب انی اعوذ لک ان اسئلك ما لیس لی به علم و الا تغفرلی و ترحمنی اکن من الخاسرین (۴۴) .

(نوح عرض کرد) بار الهی پناه می برم به تو که دیگر چیزی که نمی دانم هیچ تقاضا نکنم و اکنون اگر گناه مرا نبخشی و ترحم نفرمایی من از زیانکارانم .

اللهم انه یحجبنی عن مسئلتک خلال ثلاث ، و تحدونی علیها خله واحده (۴۵) .

بار خدایا سه خصلت ، مرا از درخواست از تو می دارد و یک خصلت مرا بر آن می دارد

یحجبنی امر امرت به فابطات عنہ و نہی نہیتنی عنہ فاسرعت الیہ ، و نعمہ انعمت بہا علی فقصرت فی شکرہا و یحدونی علی مسئلتک تفضلک علی من اقبل بوجہہ الیک و وفد بحسن ظنہ الیک ، اذ جمیع احسانک تفضل و اذ کل نعمک ابتداء (۴۶) .

(آن سه عبارت است از) امری که به آن فرمان دادی و من در بجا آوردن آن درنگ کردم ، و کاری که مرا از آن نهی نمودی و من بسوی آن شتافتم ، و نعمتی که به من بخشیدی و من در سپاسگزاریش کوتاهی نمودم . اما آنچه مرا بر درخواست از تو ترغیب می کند احسان توست به آنکه با نیت پاک به تو روی آورده ، و از طریق خوش گمانی به درگاه تو آمده زیرا که تمام احسانهایت از روی تفضل است و نعمت هایت همه بی سبب و بدون سر آغاز .

توس از خدا ، اقرار به گناه

ابو حمزه ثمالی از حضرت امام سجاد (علیه السلام) نقل کرد که آن جناب فرمودند : مردی با زن خود به کشتی نشست . کشتی در اثر امواج در هم شکسته شد . از مسافری غیر همان زنی کسی نجات نیافت . خود را به تخته پاره ای چسباند تا به جزیره ای رسید .

در آن جزیره مرد راهزنی بود که از هیچ معصیتی خودداری نداشت . اتفاقا با او مصادف گردید . چشم راهزن به زنی تنها و بی مانع افتاد ، هیچ احتمال نمی داد که در جزیره زنی ببیند . با تعجب پرسید تو از آدمیانی یا از جنیان ؟ جواب داد از بنی آدمم . راهزن به

خیال خود وقت را غنیمت شمرده بدون اینکه کلمه ای از او پرسش کند ، قصد دست درازی به او کرد . در این هنگام چشمش به آن زن افتاد . دید چنان لرزه اندامش را فرا گرفته که مانند درختان تکان می خورد .

پرسید از چه می ترسی ؟ با سر اشاره به طرف آسمان نموده گفت : از خدا می ترسم . سوال کرد آیا تا کنون چنین پیشامدی برای رخ داده که به عملی نامشروع تن دهی ؟ گفت : به عزت پروردگارم سوگند هنوز چنین کاری نکرده ام .

صحبتهای زن و رنگ پریده اش ، اثری شایسته در آن راهزن نمود و گفت : تو تا کنون چنین کاری را نکرده ای و این بار هم به اجبار من با نارضایتی تن در می دهی ، به همین دلیل اینطور می ترسی . به خدا سوگند من از تو سزاوارترم به این گونه ترسیدن . از جا حرکت کرده منصرف شد ، به سوی خانه و خانواده خود برگشت و از گناهان گذشته توبه نمود .

در راه مصادف با راهبی شد . مقداری با هم راه پیمودند . حرارت آفتاب بر آنها تابید . راهب گفت : جوان ! خوبست دعا کنی خداوند ما را بوسیله ابری سایه اندازد که از حرارت خورشید آسوده شویم .

جوان با شرمندگی اظهار داشت : مرا در نزد خدا کار نیکی نیست که جرات تقاضا داشته باشم . راهب گفت : پس من دعا می کنم ، تو آمین بگو ! جوان قبول کرد . راهب دست نیاز دراز کرده و از خداوند خواست سایه

ای از ابر بر آنها بیاندازد ، جوان آمین می گفت ، چیزی نگذشت که مقداری از آسمان را ابر فرا گرفت . آن دو در سایه ابر به راه خود ادامه دادند . بیش از ساعتی راه نپیمودند ، تا بر سر دو راهی رسیدند و از هم جدا شدند .

جوان از یک طرف و راهب از جاده دیگر ، یک مرتبه راهب توجه کرده دید ابر به همراه جوان می رود . به او گفت اکنون معلوم شد تو از من بهتری . آمین تو مستجاب شد نه دعای من . باید داستان خود را برایم شرح دهی . جوان داستان زن را برایش مفصل بیان کرد .

فقال غفرلك مامضى حيث دخلك اخوف ، فانظر كيف تكون فيما تستقبل (۴۷) .

خدا بواسطه همان ترسی که ترا فرا گرفت گناهان گذشته ات را آمرزید اینک متوجه باش در آینده خود را از خطا نگهداری .

۱۳ - دعای آن حضرت در درخواست حاجتها

دعای آن حضرت در درخواست حاجتها

الحمد لله الذی وهب لی علی الکبر اسمعیل و اسحق ان ربی لسمیع الدعاء (۴۸) .

ستایش خدای را که به من در زمان پیری دو فرزندم اسماعیل و اسحاق را عطا فرمود : (و در خواست مرا اجابت کرد) که پروردگار من البته دعای بندگان را خواهد شنید .

و یا من لا تنقطع عنه حوائج المحتاجین (۴۹) .

و ای آن که حاجتهای نیازمندان از او قطع نمی شود .

و من حاجتی یا رب . . .

فضلک انسی و احسانک دلنی ، فاسالک بک و بمحمد و اله صلواتک علیهم ، ان لا تردنی خائبا (۵۰) .

و از جمله حاجت و خواسته من ای پروردگار . . . (و حاجت خود را

به یاد می آوری سپس به سجده می روی و در سجده می گویی) :

فضل و بخشش تو مرا (از گرفتاریها) آرام نموده ، و احسان تو مرا (بدرگاهت) راهنمایی کرده ، پس از تو در خواست می نمایم به حق خودت و به حق محمد و آل او که دروهای تو بر ایشان باد ، مرا نومید بر نگردانی (امام صادق (علیه السلام) چیزی که بنده را به پروردگارش نزدیکتر می کند . آن است که در سجده باشد) .

قبول حاجت

عبدالله بن زیاد استاندار عراق ، و عامل یزید در کشتار خونین عاشورا ، در سال شهادت امام حسین (علیه السلام) ۳۳ سال داشت و در سن ۳۹ سالگی در روز عاشورای سال ۶۷ هجری قمری بدست ابراهیم فرزند رشید مالک اشتر ، در جنگ مختار با دشمنان به جهنم واصل شد .

مختار سر نحس او را به مدینه برای امام سجاد (علیه السلام) فرستاد . وقتی سر ابن زیاد را به حضور امام سجاد (علیه السلام) آوردند ، آن حضرت مشغول غذا خوردن بود ، سجده شکر به جا آورد فرمود : روزی که ما را به صورت بر ابن زیاد وارد کردند او غذا می خورد . من از خداوند درخواست کردم که از دنیا نروم تا سر او را در مجلس غذای خود مشاهده کنم ، همانگونه که سر پدر بزرگوام مقابل او بود و غذا می خورد . خداوند به مختار پاداش خیر دهد که از ما خونخواهی نمود . سپس به اصحاب فرمود : شکر خدا کنید .

و بعضی نقل کرده اند :

شخصی پرسید امروز در غذای ما حلوا نیست ، امام سجاد (علیه السلام) فرمود : امروز زبان ما شاد بودند و چه حلوایی شیرین تر از نظر کردن به سر دشمنان ما(۵۱)

۱۴ – دعای آن حضرت برای دادخواهی ازستمگران

دعای آن حضرت برای دادخواهی ازستمگران

و تقسطوا اليهم . ان الله يحب المقسطين (۵۲) .

بلکه با آنها به عدالت و انصاف رفتار کنید که خدا مردم دادگر (با عدل و داد) را بسیار دوست دارد .

و يا من قربت نصرته من المظلومين (۵۳) .

و ای آن که یاری او به ستم رسیدگان نزدیک است . (به زودی آنها را یاری خواهد نمود .)

اللهم فصل علی محمد و اله ، وخذ ظالمی و عدوی عن ظلمی بقوتک و اقلل حده عنی بقدرتک و اجعل له شغلا فی یلیه ، و عجزا عما یناویه (۵۴) .

بار خدایا بر محمد و آل او درود فرست ، و ستم کننده و دشمن مرا به قدرت خود از ستم بر من بازدار . و با توانایی خود دشمنی او را از من بشکن و برای او کاری که در خور اوست قرار ده (تا به آن مشغول شده و از من چشم ببوشد) . و او را در برابر کسی که با او دشمنی می کند ناتوان گردان

دادرسی مظلومان

سعد بن قیس همدانی گوید : در زمان خلافت امیرالمومنین (ع) روزی او را در کنار دیواری دیدم . عرض کردم : ای امیرالمومنین چرا در این هنگام که هوا گرم و زمان استراحت است . بیرون آمدی ؟

حضرت فرمود : بیرون نیامدم مگر اینکه مظلومی را یاری دهم یا به فریاد دادخواهی رسیدگی کنم در این هنگام بود که زنی به سوی او آمد که ترس و وحشت او را فرا گرفته بود نمی دانست به کجا مراجعه کند . نزد امام ایستاد و گفت : ای امیرالمومنین همسرم به من ستم و تعدی

کرده و قسم یاد کرده است که مرا کتک زند . شما با من بیا و ما را صلح بده .

حضرت سرش را پایین انداخت و پس از لحظه ای سر بلند کرد و فرمود : والله می روم تا اینکه مظلوم حقش را راحت و با قطعیت بگیرد . منزلت کجاست ؟ آن زن گفت : فلان جاست . امام (علیه السلام) با او حرکت کرد تا به منزلش رسیدند . زن گفت : اینجا خانه ماست .

حضرت کنار درب منزل ایستاد و بر اهل خانه سلام کرد در این هنگام جوانی که پیراهن بلند و رنگارنگ پوشیده بود از خانه بیرون آمد .

امام (علیه السلام) به او فرمود : از خدا بترس و تقوی پیشه کن ، تو همسرت خودت را ترسانده ای ؟ جوان گفت : مسائل خانوادگی ما چه ربطی به شما دارد ؟ به خدا قسم او را به خاطر سخن تو به آتش می کشم .

امام (علیه السلام) همواره شمشیر خود را به همراه داشت . در این هنگام که جوان گستاخی کرد ضربه شمشیر حضرت را احساس کرد . آنگاه به او فرمود : من به تو امر بعمره و نهی از منکر می کنم و تو رد می کنی ؟ همین الان توبه کن و گرنه تو را خواهم کشت .

مردم به خدمت حضرت رسیدند و اطراف او جمع شدند .

جوان جسور که طرف خود را شناخته بود و وحشت زده شده بود . عرض کرد : یا امیرالمومنین مرا ببخش خداوند تو را مورد بخشش خود قرار دهد . به خدا قسم

فرش زمین خواهم شد تا همسرم پا بر روی من گذارد در اینجا بود که امام (علیه السلام) به همسرش فرمود: به منزل وارد شود و شوهرداری کند و با خود این آیه را تلاوت می فرمود:

لا خیر فی کثیر من نجویهم الا من امر بصدقه او معروف او اصلاح بین الناس .

خیری در سخنان آنان نیست مگر کسی که امر به صدقه یا کار خیر کند یا بین مردم را اصلاح نماید (۵۵).

حمد خدایی را که بوسیله من بین زن و مردی را اصلاح کرد (۵۶).

۱۵ - دعای آن حضرت هنگام بیماری

دعای آن حضرت هنگام بیماری

امن یجیب المضطری اذا دعاه و یکشف السوء (۵۷).

یا کسی که دعای مضطری را اجابت می کند و گرفتاری را برطرف می سازد...

اللهم لك الحمد علی مالم ازل اتصرف فیه من سلامه بدنی ، و لك الحمد علی ما احدثت بی من عله فی جسدی (۵۸).

بار خدایا ترا سپاس بر تندرستی تن من که همیشه از آن برخوردار بوده ام و ترا سپاس بر بیماری که (نیک) در بدنم پدید آورده ای .

فما ادری ، یا الهی ، ای الحالین احق بالشکر لك ، و ای الوقتین اولی بالحمد لك (۵۹).

ای خدا من! نمی دانم که کدامیک از این دو حال برای شکر به درگاهت سزاوارتر است ، و کدامیک از این دو وقت برای حمدت شایسته تر؟

امام سجاد و جذامیها

در مدینه چند نفر بیمار جذامی بود . مردم با تنفر و وحشت از آنها دوری می کردند . این بیچارگان بیش از آن اندازه که جسما از بیماری خود رنج می بردند ، روحا از تنفر و انزجار مردم رنج می کشیدند . و چون می دیدند دیگران از آنها تنفر دارند خودشان با هم نشست و برخاست می کردند .

یک روز هنگامی که دور هم نشسته بودند غذا می خوردند ، علی بن الحسین زین العابدین (علیه السلام) از آنجا عبور کرد . آنها امام را به سر سفره خود دعوت کردند . امام معذرت خواست و فرمود: من روزه دارم ، اگر روزه نمی داشتم پایین می آمدم ، از شما تقاضا می کنم فلان روز مهمان من باشید .

این را گفت و رفت .

امام در خانه دستور داد ، غذای بسیار عالی و مطبوع پختند . مهمانان طبق وعده قبلی حاضر شدند . سفره ای محترمانه برایشان گسترده شد . آنها غذای خود را خوردند و امام هم در کنار همان سفره غذای خود را صرف کرد (۶۰) .

۱۶ – دعای آن حضرت برای درخواست بخشش گناهان

دعای آن حضرت برای درخواست بخشش گناهان

و هو الذی یقبل التوبه عن عباده و یعفوا عن السيئات و يعلم ما تفعلون (۶۱) .

و اوست خدایی که توبه بندگانش را می پذیرد و گناهانشان را می بخشد و هر چه کنید می داند .

انا الذی او قرت اخطایا ظهره و انا افنت الذنوب عمره و انا الذی بجبهله عصاک و لم تکن اهلامه لذاک (۶۲) .

منم آنکه خطاها پشتش را سنگین کرده ، و منم آنکه گناهان عمرش را بسر رسانده عمر را در گناهان گذرانده و منم آنکه با نادانی اندیشه نکردن در پایان کار ترا نافرمانی کرده و حال آنکه تو شایسته نافرمانی او نبودی .

کل ذلک حیاء منک لسوء عملی و لذک خمد صوتی عن الجار الیک و کل لسانی عن مناجاتک (۶۳) .

همه اینها شرمندگی از تو است برای بدرفتاریم و از اینرو صدای تضرع و زاریم بدرگاهت گرفته و زبان راز و نیاز با تو کند گردیده است .

گذشت امام سجاد (علیه السلام)

شخصی پیش امام زین العابدین (علیه السلام) آمد و هر چه به دهنش آمد به آن بزرگوار ناسزا گفت ولی آن حضرت در جوابش چیزی نفرمود موقعی که آن شخص رفت ، امام سجاد (علیه السلام) متوجه اهل مجلس شد و فرمود : شنیدید که این مرد به من چه گفت : اکنون من دوست دارم که همه با هم نزد او رویم و من جواب ناسزاهای او را بگویم .

حضار مجلس جواب دادند ، مانعی ندارد ، ما هم مایل بودیم که شما جواب او را می دادید ، امام سجاد (علیه السلام) نعلین های خود را پوشید و حرکت کرده و در

حال حرکت این آیه شریفه را تلاوت می فرمود :

و الكاظمين الغيظ و العافين عن الناس و الله يحب المحسنين (۶۴) .

مرمان با تقوا آن افرادی هستند که غیظ و غضب خود را فرو می برند (و نسبت به خطای مردم) عفو و بخشش می کنند و خدا نیکوکاران را دوست می دارد .

وقتی آن حضرت این آیه را تلاوت فرمود ، همراهان حضرت می گویند : ما فهمیدیم که آن بزرگوار به آن شخص بدگویی نخواهد کرد . همین که نزدیک منزل آن مرد رسیدیم ، امام وی را صدا زد و فرمود : بگوئید علی بن الحسین آمده ، وقتی آن شخص دریافت که حضرت زین العابدین (علیه السلام) آمده گمان کرد آن بزرگوار در صدد انتقام است لذا خود را برای دفاع آماده نمود !

موقعی که چشم امام (علیه السلام) به وی افتاد فرمود : ای برادر تو نزد من آمدی و چنین گفתי ، اگر آنچه به من گفستی درباره من صدق می کند ، از خدا می خواهم مرا بیامرزد ! اگر آنچه به من نسبت دادی در وجود من نباشد ، خدا تو را بیامرزد ! همین که آن شخص این سخنان را از امام (علیه السلام) شنید ، دیدگان آن بزرگوار را بوسید و گفت ، آنچه که من درباره شما گفتم در وجود تو نیست ، بلکه من خودم به گفته هایم سزاوارترم (۶۵) .

۱۷ - دعای آن حضرت در درو کردن شیطان

دعای آن حضرت در درو کردن شیطان

و ازهما الشیطان عنها فاخرجهما مما كانا فيه (۶۶) .

پس شیطان آدم و حوا را به لغزش افکند تا از آن درخت خوردند و بدین عصیان آنان را

از آن مقام بیرون آورد .

اللهم انا نعوذ بك من نزغات الشيطان الرجيم و كیده و مكائده و من الثقه به امانيه و مواعيده و غروره و مصاعده (۶۷)

بار خدایا! به تو پناه میبریم از فتنه انگیزیهای شیطان رانده شده ، و از حيله و مکرهای گوناگونش ، و از تکیه کردن به آرزوها و وعده ها و فریب او و در افتادن به دامهایش .

اللهم احلل ما عقد و افتق ما رتق ، و افسخ ما دبر و ثبطه اذا عزم ، و انقض ما ابرم (۶۸) .

بار خدایا آنچه شیطان گره زند باز کن ، و آنچه ببندد بگشا و آنچه بیانیدشد بر هم زن و چون تصمیم گیرد بازدار و آنچه استوار نماید بشکن .

توجه در نماز

امام سجاد (علیه السلام) در حال نماز بود که فرزندش در چاه افتاد . در دم متوجه شدند و سرو صدا بلند کردند و با سعی و تلاش بچه را از چاه بیرون آوردند امام (علیه السلام) همچنان در حال نماز بود .

وقتی نماز حضرت به پایان رسید به او گفته شد چرا با افتادن بچه در چاه نماز را تمام نکردید و به نجات فرزندتان نشتافتید . حضرت فرمود : من متوجه نشدم زیرا با پروردگار بزرگم مشغول مناجات بودم .

۱۸ – دفع بلا و سختیها

دفع بلا و سختیها

و اذا مرضت فهو یشفین (۶۹) .

همان خدائی که چون بیمار شوم مرا شفا می دهد .

و ان یکن ما ضللت فیه او بت فیه من هذه العافیة بین یدی بلاء لا ینقطع و وزر لا یرتفع فقدم لی ما اخرت ، و اخر عنی ما قدمت (۷۰) .

و اگر این تندرستی که روز را در آن به شب رسانده یا شب را به روز برده ام مقدمه بلا و گرفتاری همیشگی باشد که بر طرف نشود پس آنچه (گرفتاری آخرت) که برایم به تاخیر انداخته ای ، پیش انداز ، و آنچه (عافیت در دنیا) که پیش انداخته ای به تاخیر افکن .

فغیر کثیر ما عاقبته الفناء و غیر قلیل ما عاقبته البقاء و صل علی محمد و اله (۷۱) .

زیرا چیزی (خوشی) که پایانش نیستی است اندک است (هر چند در نظر بسیار آید) و چیزی (سودی) که پایانش همیشگی

است بسیار است (هر چند آنرا کم بینند) و بر محمد و آل او درود فرست .

سخن امام سجاد (علیه السلام) بعد از مصیبت

بعد از واقعه کربلا و به شهادت رسیدن امام حسین (علیه السلام) و یارانش آنهایی که زنده ماندند به عنوان اسیر به کوفه آورده شدند که بعد از سخنان حضرت زینب (علیه السلام) و سخنان فاطمه صغری دختر بزرگ امام حسین (علیه السلام) (۷۲) و ام کلثوم خواهر امام حسین (علیه السلام) ، امام سجاد (علیه السلام) لب به سخن گشود و چنین فرمود :

ای مردم ! هر کس که مرا شناخته پس شناخته است ، و هر کس نشناخته اکنون بشناسد که من فرزند حسین (علیه السلام)

هستم ، حسینی که او را در کنار شط فرات سر بریدند بدون اینکه کسی از او خون طلب داشته باشد . آری من پسر کسی هستم که حرمتش را هتک کردید و اهل بیتش را به اسیری گرفتید . آری من پسر کسی هستم که در حال صبر و سکوت به قتل رسید و همین فخر مرا کافی است . هان ای مردم ! من شما را به خدا قسم می دهم آیا می دانید که چه نامه هایی به پدرم نوشتید ؟ و چگونه به او قول و اطمینان دادید و عهد و میثاق بستید و بیعت نمودید و بعد او را به قتل رسانیدید پس مرگ باد بر شما و بر آنچه که نفوستان برای شما از پیش فرستاده و زشت باد بر آراء و اندیشه های شما .

آه شما دیگر با چه رویی به صورت رسول خدا(صلی الله علیه و اله) نظر خواهید کرد وقتی که به شما بگویند اولاد مرا کشتید و حرمت مرا هتک کردید پس دیگر امت من نیستید .

در لحظاتی که این خطبه ها القاء می گردید و طنین آن در فضا می پیچید نگاهها ثابت مانده و حیرت مرگ بار چهره ها را افسرده بود . زنان و پیرمردان چون باران اشک می ریختند و جوانان دستخوش ندامت گردیده و در اندوهی دردناک فرو رفته بودند و مات و مبهوت به صورت یکدیگر نگاه می کردند و مخصوصا خطبه حضرت زینب (علیه السلام) و جملاتی انقلابی و تکان دهنده آن ، که با فصاحتی بسیار اداء گردید ، آن چنان تاثیری در حاضرین نمود

، که همه را به سختی منقلب کرد .

پیرمردی در حالی که اشک در دیده می گردانید از میان جمع فریاد کشید : پدر و مادرم فدای شما باد- پیرانشان بهترین پیران و جوانانشان بهترین جوانان و زنانشان بهترین زنان و نژادشان کریم و فضیلتشان فضیلتی عظیم می باشد .

جماعتی خطاب به حضرت سجاد (علیه السلام) فریاد بر آوردند : ما همگان در اطاعت تو هستیم و فرمانت را از دل و جان می پذیریم و هرگز از تو روی بر نتائیم و هر امری دهی فرمان بریم .

خدای تو را رحمت آورد ای فرزند رسول خدا(ص) ، اینک ما دشمن دشمنان تو ، و دوست دوستان تو هستیم . پس به ما فرمان بده تا انتقام خود را از کسانی که بر تو و بر ما ستم روا داشته اند باز ستانیم . ولی حضرت سجاد(ع) فرمود : هیئات ، هیئات ای حيله گران نیرنگ باز ! میان شما و خواسته هایتان بسیار است آیا می خواهید به من روا دارید آنچه را که به پدران من روا داشتید ؟ به خدای زمین و آسمان سوگند ، هنوز جراحاتی که از قتل پدرم در درون سینه ام بوجود آمده التیام نپذیرفته ، و همین دیروز بود که پدرم با همه کسانش کشته شدند و هنوز مصائب جدم و پدرم و اولاد پدرم از یاد نرفته و بلکه همچنان سینه ام را می فشرد و در راه گلویم تنگی می کند پس تنها خواسته من از شما این است که نه با ما باشید و نه بر ما .
(۷۳)

۱۹ - دعای آن حضرت برای درخواست باران

دعای آن حضرت برای درخواست باران

و انزلنا

من السماء ماء بقدر فاسكناه في الارض و انا على ذهاب به لقادرون (۷۴) .

و از آسمان آبی به اندازه معین نازل کردیم ، و آنرا در زمین (در جایگاه مخصوصی) ساکن نمودیم . و ما بر از بین بردن آن کاملاً قادریم .

اللهم اسقنا الغيث ، و انشر علينا رحمتك بعيشك المغدق من السحاب المنساق لنبات ارضك المونق في جميع الافاق (۷۵) .

بار خدایا ما را به باران سیراب گردان ، و رحمت را بباران فراوان از ابری که برای رویانیدن گیاه زیبا در اطراف زمینت روان است بر ما بگستران .

اللهم اسقنا غيثا مغيثا مريعا ممرعا غريضا واسعا غزيرا ، ترد به النهيض و تجبر به المهيض (۷۶) .

بار خدایا ما را سیراب کن از بارانی که بر طرف کننده خشکسالی ، رویاننده گیاه ، وسیع و پرمایه و بسیار باشد که بوسیله آن ، گیاه روئیده پژمرده را خرم کنی و گیاه شکسته (پژمرده) را درست (سربلند) نمایی .

نماز باران

در سال ۱۳۶۲ قمری کشور ایران در اشغال قوای متفقین بود و گروهی از سربازان انگلیسی و آمریکایی در محله خاک فرج قم اقامت داشتند . مدتی باران نیامده بود و مردم در سختی و مضیقه بی آبی قرار گرفته و آینده وخیمی را پیش بینی می کردند . بنابر درخواست مردم قرار شد آیت الله سید محمد تقی خوانساری نماز استسقاء (طلب باران) بخوانند تا خداوند باران رحمت خود را بر آنها نازل کند .

آن مرحوم با قریب بیست هزار نفر جمعیت شهر قم از روحانی و سایر طبقات مختلف در یکی از روزهای ماه مبارک رمضان با زبان

روزه به طرف مصلی واقع در خاک فرج (نزدیک استقرار سربازان متفقین) حرکت می کنند در این هنگام چند نفر از کارمندان ایرانی که بهایی بوده و در پادگان متفقین نفوذ داشتند از فرصت استفاده نموده و به افسران متفقین گوشزد می کنند که اینک اهل شهر برای غارت و بیرون راندن شما حرکت نموده اند.

افسران هم به سربازان آماده باش می دهند و در حالی که لوله توپها را به طرف جمعیت و مسلسل ها را به دست گرفته بودند مقابل جمعیت می ایستند، ولی بر خلاف انتظار می بینند مردم با کمال نظم در مصلی به نماز ایستادند.

آیت الله خوانساری دو روز پی در پی به نماز استسقاء می روند. روز دوم با اینکه هیچگونه علائمی از نزول باران نبود و حتی عده ای از متفقین و بهائی های ایران به تمسخر پرداخته بودند، ناگهان بعد از نماز توده های ابر در آسمان پیدا و متراکم می شود و هنوز جمعیت به منازل خود نرسیده بودند که باران شدیدی می بارد و سیل خروشان در رودخانه جاری می گردد، و بلافاصله خبر آن از سوی خبرنگاران خارجی و سربازان متفقین به خارج مخابره و در رادیو و جراید آنها منتشر می شود، و بهائی های منافق شبانه پا به فرار می گذارند! (۷۷)

۲۰- دعای آن حضرت برای درخواست اخلاق پسندیده

دعای آن حضرت برای درخواست اخلاق پسندیده

فبما رحمه من الله لنت لهم و لو كنت فظا غليظ القلب لانفضوا من حولك . (۷۸)

رحمت خدا ترا با خلق مهربان و خشخوی گردانید و اگر تندخوی و سخت دل بودی مردم از گرد تو پراکنده می شدند.

اللهم اسلك

بی الطریقه المثلی ، و اجعلنی علی ملتک اموت و احیی (۷۹) .

خدایا بهترین راه را پیش پایم بگذار و مرا بر آیین خوددار (دین حق ولایت و دوستی ائمه معصومین) و چنان گردان که بر دین تو (اسلام) بمیرم و (در قبر و قیامت) زنده گردم .

اللهم صل علی محمد و اله و ارزقنی صحه فی عباده و فزاعا فی زهاده و علما فی استعمال و ورعا فی اجمال (۸۰) .

بار خدایا بر محمد و آل او درود فرست و روزی من کن تندرستی در عبادت و آسایش در زهد و دوری از دنیا و علم با عمل و پرهیزکاری از روی میانه روی (نه به اندازه ای که به وسواس بد اندیشی و بدگمانی کشد .)

درس اخلاق

حضرت امام صادق (علیه السلام) فرمود : حضرت زین العابدین (علیه السلام) مسافرت نمی کرد مگر با رفقایی که او را نمی شناختند و با آنها شرط می کرد در کارهایی که پیش می آید اجازه دهند آن جناب هم خدمت کند . زمانی با دسته ای به سفر رفت . در بین راه مردی ایشان را شناخت به رفیقان گفت می شناسید این آقا کیست ؟ جواب دادند نه . گفت : علی بن الحسین زین العابدین (علیه السلام) است . آنها حرکت کرده دست و پای آن حضرت را بوسیدند ، عرض کردند : یابن رسول الله آیا با این عمل خیال داشتید برای همیشه ما را به آتش جهنم بسوزانی ؟ چنانچه خدای ناخواسته جسارتی یا دست درازی یا زبان درازی نسبت به شما می کردیم

، یابن رسول الله شما را چه بر این کار واداشت؟ آن جناب فرمود: من چندی پیش با عده ای که مرا می شناختند مسافرت کردم خدماتی به من می کردند به واسطه حضرت رسول خدا(ص) که سزاوار آن نبودم. ترسیدم شما هم مثل آنها بکنید(۸۱).

۲۱- دعای آن حضرت هنگامی که پیش آمدی او را اندوهناک می نمود

دعای آن حضرت هنگامی که پیش آمدی او را اندوهناک می نمود

و لا تائسوا من روح الله (۸۲)

و از رحمت بی منتهای خدا ناامید نباشید.

و بیدک، یا الهی، جمیع ذلک السبب و الیک امفر و المهرب فصل علی محمد و اله و اجر هربی و انجح مطلبی (۸۳).

و همه آنها (پناه دادن، آسوده ساختن و یاری نمودن) ای خدای من بدست تو است و فرار و گریز از (سختیها) بسوی تو است. پس بر محمد و آل او درود فرست و گریزم را پناه ده و خواسته ام را روا ساز.

و من یومنی منک و انت اخفتنی، و من یساعدنی و انت افردتنی و من یقوینی و انت اضعفتنی (۸۴)؟

اگر بیم دهی چه کسی مرا ایمنی دهد؟ و اگر تنهایم گذاری کیست که مرا یاری دهد؟ و اگر ناتوانم سازی چه کسی توانم دهد؟

آنجا که بلا، نعمت است.

امام صادق (علیه السلام) فرمود: مردی رسول اکرم (ص) را دعوت به مهمانی کرد. پیامبر پذیرفت و به خانه او رفت، در خانه او مرغی را دید که روی دیوار تخم گذارد، و سپس آن تخم مرغ غلطید و افتاد روی میخی که در دیوار کوبیده شده بود، و روی آن میخ قرار گرفت، نه به زمین افتاد و نه شکست، پیامبر از این حادثه تعجب کرد!

میزبان گفت: ای رسول خدا(ص) از این تخم مرغ تعجب می کنی؟ سوگند به خدایی که تو را به حق مبعوث کرد، من هرگز بلایی ندیده ام.

رسول اکرم برخاست و غذای او را نخورد و فرمود:

کسی که بلایی نبیند خدا به او نیازی (لطف و توجهی) ندارد. و نیز فرمود: خداوند به کسی که از مال و بدنش برای او بهره ای نیست نیازی ندارد. یعنی کسی که زیان مالی و بدنی نبیند خداوند به او توجهی ندارد، زیرا این بلاها علاوه بر اینکه بزرگترین امتحان الهی و موجب رشد انسان هستند، انسان را آبدیده و صبور می سازند، البته در صورتی که انسان مقاومت کند و تسلیم رضای الهی باشد (۸۵).

۲۲ – دعای آن حضرت در سختی و گرفتاری

دعای آن حضرت در سختی و گرفتاری

... و الصابرين في الباساء و الضراء و حين الباس . اولئك الذين صدقوا و اولئك هم المتقون (۸۶).

کسانی که در برابر محرومیتها و بیماریها و در میدان جنگ، استقامت می کنند، اینان راستگویان و پرهیزکاران هستند.

اللهم لا- طاقه لي بالجهد و لا- صبر لي على البلاء و لا قوه لي على الفقر فلا تحظر علي رزقي و لا تكني الي خلقك ، بل تفرد بحاجتي و تول كفايتي (۸۷).

بار خدایا مرا بر رنج، توانایی و بر گرفتاری، شکیبایی و بر درویشی قدرت نمی باشد پس روزیم را از من نگیر، و مرا به خلق خویش وانگذار، بلکه بتنهایی (بی واسطه) خواسته ام را بر آور و خود کار گزار من باش.

فبفضلك اللهم فاغني و بعظمتك فاعشني و بسعتك فابسط يدي و بما عندك فاكفني (۸۸).

خدایا پس به احسان و بخشش خود بی نیازم گردان و به بزرگی خویش بلند مرتبه ام فرما، و به تواناگریت دستم را بگشا و به آنچه (خیر و نیکی دنیا

و آخرت) نزد تو است (از دیگران) بی نیازم نما .

جواب به ستمگر

در ماجرای اسارت امام سجاد (علیه السلام) با بازماندگان شهدای کربلا آمده : هنگامی که آنها را به شام بردند وقتی که یزید ، امام سجاد(علیه السلام) را دید این آیه را خواند و بر آن حضرت تطبیق کرد :

و ما اصابکم من مصیبه فبما کسبت ایدیکم و یعفوا عن کثیر(۸۹) .

آنچه از مصائب دامنگیر شما می شود بخاطر اعمالی است که انجام داده اید و خداوند بسیاری از آنها را می بخشد .

امام سجاد (علیه السلام) فرمود : آیه ما این است که در مورد ما نازل شده است :

ما اصاب من مصیبه فی الارض و لا فی انفسکم الا فی کتاب من قبل ان نبراهن ان ذلک علی الله یسیر لکیلا تاسوا علی ما فاتکم و لا تفرحوا بما اتاکم (۹۰) .

هیچ گرفتاری در زمین و در آسمان و در وجود خودتان نرسد مگر اینکه قبلا در لوح محفوظ قبل از آنکه زمین را بیافرینیم نوشته شده و این برای خدای آسان است تا بر آنچه از دست داده اید غمگین نشوید و به آنچه خدا به شما داد شاد نگردید .

ما از کسانی هستیم که از آنچه از ما در گذشته و در مورد دنیا از دست رفته ، ناراحت نیستیم ، و به آنچه به ما داده شده شاد نمی باشیم (۹۱) .

۲۳ – دعای آن حضرت برای تندرستی

دعای آن حضرت برای تندرستی

... الذی خلقنی فهو یهدین و الذی هو یطعمنی و یسقین و اذا مرضت فهو یشفین (۹۲) .

می پرستم خدایی را که مرا آفرید و به راه راستم هدایت می فرماید . همانا خدایی که چون گرسنه شوم مرا به کرم خود غذا می

دهد و هنگام تشنگی سیرابم گرداند همان خدایی که چون بیمار شوم مرا شفا می دهد . . .

اللهم صل علی محمد اله و البسنى عافيتك و جللنى عافيتك و حصنى بعافيتك و اكرمنى بعافيتك و اغننى بعافيتك و تصدق
علی بعافيتك و هب لی عافيتك و افرسنى عافيتك اصلح لی عافيتك و لا تفرق بینى و بین عافيتك فى الدنيا و الاخره (۹۳) .

بار خدایا بر محمد و آل او درود فرست و تندرستیت را بر من بیوشان و مرا بتندرستیت فرو بر و به تندرستیت نگاه دار و به
تندرستیت گرامیم فرما و به تندرستیت بی نیازم گردان و تندرستیت را به من عطا کن و تندرستیت را به من ببخش و
تندرستیت را برایم بگستران و تندرستیت را به من شایسته نما و میان من و تندرستیت در دنیا و آخرت جدایی میانداز .

بازوبند سلامتی (۹۴)

امام باقر (علیه السلام) فرمود : چون دختر یزدگرد را نزد عمر آوردند دوشیزگان مدینه برای تماشای او سرکشیدند ، و چون
وارد مسجد شد ، مسجد از پرتوش درخشان گشت (کنایه از اینکه اهل مسجد از قیافه و جمال آن دختر شادمان و متعجب
گشتند) عمر به او نگریست . دختر رخسار خود را پوشید و گفت : اف بیروح بادا هرمز (وای روزگار هرمز سیاه شد) عمر
گفت این دختر مرا ناسزا می گوید .

حضرت علی (علیه السلام) فرمود : او به تو ناسزا نمی گوید ، به او اختیار بده که خودش مردی از مسلمین را انتخاب کند و
در سهم غنیمتش حساب کن (مهرش را از سهم بیت المال آن

مرد حساب کن .

عمر به او اختیار داد ، دختر آمد و دست خود را روی شانه امام حسین (علیه السلام) گذاشت ، امیرالمومنین (ع) به او فرمود : نام تو چیست ؟ گفت : جهان شاه ، حضرت فرمود : بلکه شهر بانویه باشد . سپس به حضرت امام حسین (علیه السلام) فرمود : ای ابا عبدالله از این دختر بهترین شخص روی زمین برای تو متولد شود و علی بن الحسین (علیه السلام) (امام سجاد) از او متولد گشت و علی بن الحسین (علیه السلام) را ابن الخیرتین (پسر دو برگزیده) می گفتند ، زیرا برگزیده خدا از عرب هاشم بود و از عجم فارس و روایت شده است که ابوالاسود دوئلی درباره آن حضرت شعری بدین مضمون سروده است : پسری که از یکسو به هاشم و از یکسو به شاه کسری می رسد گرامی ترین فرزندی است که بدو بازوبند بسته اند (۹۵)

۲۴ - دعای آن حضرت برای پدر و مادر

دعای آن حضرت برای پدر و مادر

ربنا اغفرلی و لوالدی و للمومنین یوم یقوم الحساب (۹۶) .

پروردگارا ! من و پدر و مادرم و همه مومنان را ، در آن روز که حساب برپا می شود ، بیامرز .

و اخصص ، اللهم ، والدی بالکرامه لدیک و الصلوه منک یا ارحم الراحمین (۹۷) .

و پدر و مادر مرا ، بار خدایا ، به گرامی داشتن نزد خود و احسان و نیکی از جانب خویش برتری بخش ، ای بخشنده ترین بخشندگان .

اللهم لا تنسني ذکرهما فی ادبار صلواتی و فی اناء لیلی و فی کل ساعه من ساعات نهاری (۹۸) .

بار خدایا ، یاد ایشان را در پی نمازهایم

و در هیچ وقتی از اوقات شب و ساعتی از ساعات روزم از یاد مبر .

احترام پدر و مادر

در روایات است که مردی مشغول طواف خانه خدا بود ، مادرش را نیز بر دوش گرفته و طواف می داد ، در همان حال پیامبر (ص) را دیده از آن حضرت پرسید : آیا با کار ، حق مادرم را انجام داده ام ؟ ! حضرت فرمودند : خیر تو حقی با این کارت جبران یکی از نامه های او را (به هنگام وضع حمل) هم نکرده ای (۹۹) .

نقل شده که در زمان پیامبر (ص) جوانی نزد آن حضرت آمد و عرض کرد یا رسول الله من مادری پیر دارم که مدتهاست به من اصرار می کند دست از دینم بردارم و من نپذیرفته ام ، حال چند روزی است که دست به اعتصاب غذای کامل زده و در بستر افتاده است ، و بمن می گوید : اگر تو باعث مرگ من شده ای ، آیا باید خواسته او را در دعوت به شرک و کفر اطاعت کنم ؟ حضرت فرمودند : خیر در این مورد نباید از پدر و مادرم اطاعت کرد . جوان خوشحال شد و به خانه بازگشت و به مادرش که در بستر بود اظهار داشت : اگر در اثر این اعتصاب جانت را هم از دست بدهی من دست از دینم بر نمی دارم و مسولیتی هم ندارم .

۲۵ - دعای آن حضرت برای فرزندان خویش

دعای آن حضرت برای فرزندان خویش

رب اجعلنی مقیم الصلوه و من ذریتی ، ربنا و تقبل دعاء (۱۰۰) .

پروردگارا ! مرا برپا کننده نماز قرار ده ، و از فرزندانم (نیز چنین فرما) . پروردگارا ! دعای ما را بپذیر .

اللهم و من علی ببقاء ولدی و

اجعلهم ابرارا اتقياء بصراء سامعين مطيعين لك ، و لاوليائك محبين مناصحين و لجميع اعدائك معاندين و مبغضين ، آمين (۱۰۱) .

خدواندا بر من منت گذار به بقای فرزندانم و آنان را نیکوکارانی با تقوی ، و صاحبان بصیرت و شنوای حق و مطیع خودت گردان و نسبت به اولیاء خود عاشق و خیرخواه و نسبت به دشمنانت دشمن و کینه توز قرار ده .

و اعنی علی تربیتهم و تادیبهم و برهم و هب لی من لدنک معهم اولادا ذکورا ، و اجعل ذلک خیرا لی و اجعلهم لی عوناً علی ما سئلتک (۱۰۲) .

و مرا در تربیت (راه پسندیده نمودن) و نیکی کردن در حق ایشان یاری فرما و به من از جانب خود افزون بر ایشان فرزندان ذکور ببخش و آن را برای من نیک قرار ده و آنها را در آن چه از تو خواسته ام یاورم گردان .

امام سجاد (علیه السلام) و تذکر اخلاقی به فرزند

ابوبکر شبیانی گوید : در خدمت امام سجاد (علیه السلام) نشسته بودم ، فرزندانش حضور داشتند ، جابر بن عبدالله انصاری آمد و سلان کرد ، سپس دست امام باقر (علیه السلام) را گرفت و او را به کناری برد و آهسته به او گفت : رسول خدا (علیه السلام) به من خبر داد که من مردی از خاندانش را خواهم دید که نامش محمد پسر علی بن الحسین (علیه السلام) است و کینه اش ابو جعفر می باشد و فرمود : وقتی با او ملاقات کردی ، سلام نزا به او برسان .

حابر این سخت را گفت و رفت ، امام باقر (علیه

السلام) به خدمت پدر نماز مغرب را خواندند ، پس از نماز ، امام سجاد (علیه السلام) به امام باقر (علیه السلام) فرمود : جابر به تو چه گفت ؟ او جریان را عرض کرد .

امام سجاد (علیه السلام) به فرزندش امام باقر (علیه السلام) فرمود : برادرانت را از این جریان مطلع نکن ، مبادا بر اثر حسادت با تو مکر و حيله کنند ، چنانکه برادران يوسف با يوسف کردند . (۱۰۳)

۲۶- دعا حضرت برای همسایگان و دوستان

دعا حضرت برای همسایگان و دوستان

و بذی القربی و الیتامی و المساکین و الجار ذی القربی و الجار الجنب و الصاحب بالجنب و ابن السبیل و ما ملکت ایمانکم ان الله لا یحب من کان مختالاً فخوراً . (۱۰۴)

و نسبت به خویشان و یتیمان و فقیران و همسایگان نزدیک و دور و دوستان موافق و واماندگان در سفر و بندگان و پرستاران (که زیر دست شمایند) نیکی و مهربانی کنید که خدا مردم خودپسند و متکبر را دوست ندارد

اللهم صل علی محمد و اله و تولنی فی جیرانی و موالی العارفین بحقنا ، و ائلمنا بذین لاعدائنا بافضل و لایتک (۱۰۵) .

بار خدایا بر محمد و آل او درود فرست ، و مرا در رابطه با رعایت حق همسایگان و دوستانم که بحق ، آشنا هستند (امامت ما را باور داشته حقوق ما را رعایت می نمایند) و با دشمنان ما مخالفت می کنند به بهترین صورت همراهی فرما .

و وفقهم لاقامه سنتک ، و الاخذ بمحاسن ادبک فی ارفاق ضعیفهم (۱۰۶) . . .

و آنها را برای پیا داشتن سنت خود و به کار گرفتن آداب نیکویت در ارفاق به ضعیفان

کمک به همسایگان

در تاریخ سراسر افتخار امام حسین (علیه السلام) می خوانیم : هنگامی که امام حسین (ع) به شهادت رسید ، در پشت آن حضرت آثار خراشیدگی دیدند ، علت آن را از امام سجاد(ع) پرسیدند در پاسخ فرمودند : این خراشیدگی ها ، اثر انبانهایی (ظرفهایی) است که پدرم آرد و گندم و طعام در میان آنها گذاشته و بدوش می گرفت و برای مستمندان و همسایگان و بینوایان حمل می کرد(۱۰۷).

۲۷- دعای آن حضرت برای نگهبانان مرزها

دعای آن حضرت برای نگهبانان مرزها

و جاهدوا فی الله حق جهاده هو اجبتکم و ما جعل علیکم فی الدین من حرج . (۱۰۸)

و برای خدا جهاد در راه او را بجای آرید او را به دین خود سرافراز کرده و در دین (اسلام) کار سنگین و سختی بر شما قرار نداد .

اللهم صل علی محمد و اله ، و حصن ثغور المسلمین بعزتک ، و اید حماتها بقوتک و اسبغ عطایاهم من جدتک (۱۰۹)

بار خدایا بر محمد و آل او درود فرست و مرزها مسلمانان را به غلبه و تسلط خود استوار ساز و نگهدارندگان آن مرزها را به نیروی خویش توانایی ده ، و بخششهای ایشان را از توانگریت فراوان گردان .

اللهم اشغل المشرکین عن تناول اطراف المسلمین و خذهم بالنقص عن تنفصهم و ثبطهم بالفرقه عن الاحتشاد علیهم .

بار خدایا مشرکان را به مشرکان گرفتار سز و با کاستنشان از کاستن مسلمانان چلوگیری کن و رشته اتحادشان را بگسل تا از همدستی بر علیه مسلمین باز مانند .

ارشاد دشمن

قبل از آغاز عملیات در مواقعی که آتش طرفین سبکتر بود در فرصتهای که بچه ها به کمین می رفتند ، با نصب بلندگو در نزدیکترین حد ممکن و قرارداد آن به سمت مزدوران و کشیدن سیم آن تا محل استقرار نیروهای خود امکان ارتباط با آنها را در پاسی از شب گذشته که سکوت نسبی برقرار بود فراهم می کردند .

بقیه هم بعهد بچه های عرب زبان خوزستانی و طلبه جوان بود که عبارتی را به عربی می دانستند . شبهای قبل از عملیات این ارشاد و اتمام حجت در بعضی شرایط و نقاط از خط به غایت

خود می رسید .

بعدها دشمن با مساعدت منافقان به تلافی ، تلاش مذبحخانه ای را با استفاده از همین روش نسبت به نیروهای ما ، در پیش گرفته بود . (۱۱۰)

۲۸ – دعای آن حضرت به وقت پناه بردن به خدای عزوجل

دعای آن حضرت به وقت پناه بردن به خدای عزوجل

ادعواربکم تضرعا و خفيه انه لا يحب المعتدين (۱۱۱) .

پروردگارا ! خود را (آشکار) از روی تضرع ، و در پنهانی بخوانید (و از تجاوز دست بر دارید که) او متجاوزان را دوست نمی دارد .

اللهم انی اخلصت بانقطاعی الیک و اقبلت بکلی علیک (۱۱۲) .

بار خدایا من ببریدن از دیگری و پیوستنم به تو خود را پاک و پاکیزه نمودم (از هر چه جز تو چشم پوشیده و بسیار به تو می نگرم . و با تمام وجود به تو رو آوردم .

فانت یا مولای دون کل مسئول موضع مسالتی و دون کل مطلوب الیه ولی حاجتی (۱۱۳) .

پس ای مولی و آقای من تویی مرجع خواهش من نه هیچ مسئول دیگر و تویی روا کننده حاجت و خواهشم نه هر که از او طلب و خواهشی میشود .

رحمت نیکوکاران

عبدالملک ابن مروان پس از ۲۰ سال حکومت استبدادی در سال ۸۶ از دنیا رفت و پس از او پسرش ولید به قدرت رسید . او برای جلب رضایت مردم و کاهش مخالفت های عمومی تغییراتی در دستگاه حکومتی بوجود آورد و از جمله فرماندار مدینه ، هشام ابن اسماعیل را که ظلم بسیاری خصوصا نسبت به اهل بیت (ع) روا داشته بود عزل کرد .

زمانی که عمر ابن عبدالعزیز حاکم مدینه شد دستور داد هشام را جلو خانه مروان حکم نگاه دارند تا هر کس از هشام ظلمی دیده بیاید و تلافی کند . مردم دسته دسته می آمدند و به او دشنام و ناسزا می گفتند . و لعن و نفرین می کردند . هشام بیش از همه نسبت به

امام سجاده (ع) نگران بود و فکر می کرد انتقام امام سجاده (ع) در مقابل آن همه ستم ها و لعن و سب هایش نسبت به علی (ع) کمتر از قتل نخواهد بود . امام سجاده (ع) به طرفداران خود سفارش فرمود که این فرد اکنون ضعیف و افتاده شده و اخلاق ، اینست که ضعیفان را مساعدت کنیم . امام (ع) نزدیک هشام آمد به او سلام داد و مصافحه کرد و فرمود : اگر کمک از ما ساخته است حاضریم انجام دهیم و به اصحاب خود فرمود خیلی به اطراف او نروید که خجالت بکشد . و بر طبق نقل امام (علیه السلام) نامه به خلیفه نوشتند که او را آزاد کند و این از نیکوکاری است و چند روز بعد آزاد شد (۱۱۴) .

۲۹ – دعای آن حضرت هنگامی که روزی بر او تنگ می شد

و لنبلونکم بشیء من الخوف و الجوع و نقص من الاموال و الانفس و الثمرات و بشر الصابرين (۱۱۵) .

قطعا همه شما را با چیزی از ترس ، گرسنگی ، و کاهش درمانها و جانها و میوه ها ، آزمایش می کنیم و بشارت ده به استقامت کنندگان .

اللهم . . . فصل علی محمد و آله ، و هی لنا یقینا صادقا تکفینا به من موونه الطلب و الهمنا ثقه خالصه تعفینا بها من شده النصب (۱۱۶) .

خدایا بر محمد و آلش درود فرست ، و ما را یقینی راسخ بخش که بدان وسیله از رنج آسوده مان کنی ، و آرامشی خاص در دل ما انداز تا به آن از شدت تعصب معافمان داری .

مردی به حضور امام سجاده (علیه السلام)

آمد امام احوال او را پرسید او در پاسخ گفت : من صبح کردم در حالی که چهار صد دینار مقروضم و نمی توانم آن را ادا کنم و ضمناً عیال وار هستم و قدرت بر تامین زندگی آنها را ندارم . امام سجاد(علیه السلام) با شنیدن این گفتار ناراحت شد و گریه سختی کرد . بعضی از حاضرین علت گریه را پرسیدند ، آن حضرت فرمود : آیا گریه برای مصائب و گرفتاری های سخت نیست ؟ آنها گفتند : آری چنین است .

امام فرمود : چه اندوه و مصیبتی بزرگتر از اینکه شخصی با ایمان ، برادر مومنش را درمانده و تهی دست ببیند ، ولی نتواند آن را بر طرف کند . وقتی که حاضرین رفتند و مجلس خلوت شد ، همان شخص فقیر به حضور امام سجاد (علیه السلام) آمد و عرض کرد : فلان شخص به من گفت در شگفتم از این افراد (یعنی امام سجاد (علیه السلام) و امامان دیگر) که ادعا می کنند آسمان و زمین و همه چیز از فرمان آنها اطاعت می کنند ، و خدا هیچ چیز از خواسته های آنها را رد نمی کند ، ولی در برابر بر آوردن نیازهای یاران خاص خود ، اظهار عجز می نمایند ، ای پسر رسول خدا (ص) این گفتار (شماتت آمیز) از تهی دستی من برایم ناگوارتر است .

امام سجاد (علیه السلام) به او فرمودند : اینک خداوند اجازه داد که مشکل تو حل شود ، بیا این دو قرص نان را که یکی صبحانه و دیگری افطاری من است بگیر و

برو، و غیر از این دو قرص نان چیزی در نزد ما نیست، خداوند بوسیله همین دو قرص نان، زندگی وسیع به تو خواهد داد.

او آن دو قرص نان را گرفت و در حالی که در شک و وسوسه بود، به بازار رفت، در حین عبور دید شخصی ماهی می فروشد. ماهی فروش به او گفت: بگیر این ماهی تازه را به عوض یک قرص نان خشک.

او یک قرص نان را داد و یک ماهی تازه گرفت، سپس از آنجا رفت و دید مردی نمک اندکی می فروشد به او گفت: بیا این نمک ناچیز را بگیر، در عوض آن نان ناچیز را بده. او نان دوم را به نمک فروش داد و نمک را گرفت و به خانه اش بازگشت. در خانه وقتی که شکم ماهی را شکافت، دو لولو (گوهر) بسیار زیبا در آن دید خدا را از این نعمتی که به او رسیده، سپاسگزاری کرد، در همین حال که خوشحال بود در خانه را زدند رفت و در را باز کرد، دید ماهی فروش و نمک فروش آمده اند و می گویند: این نان ها بقدری خشکند که دندان های ما قدرت خرد کردن آنها را ندارد، بیا این نان هایت را بگیر (و چیزی از تو نمی خواهیم).

لحظه ای از این جریان نگذشت که فرستاده امام سجاد (علیه السلام) نزد آن مرد آمد و گفت: امام فرمود: خداوند گشایشی در زندگی تو پدید آورد، پس

طعام ما (دو قرص نان) را به ما بده زیرا غیر از ما کسی آن نان را نمی خورد، آن مرد آن دو لولو (مروارید) را به ثروت بسیار فروخت و زندگیش را با آن ثروت، سامان بخشید.

بعضی از مخالفان گفتند: چقدر تفاوت است بین این دو مرحله که در یک مرحله امام نمی تواند حاجت ناچیزی را بر آورد و در مرحله دوم فلان فقیر را به آن همه ثروت بسیار می رساند.

امام سجاد (علیه السلام) فرمود: مشرکان قریش نیز به پیامبر (ص) همین ایراد را گرفتند و گفتند: چگونه پیامبر (ص) در یک شب به معراج و آسمانها می رود، ولی در هنگام هجرت از مکه تا مدینه دوازده روز این راه را طی می کند؟! (۱۱۷)

۳۰- دعای آن حضرت در یاری طلبیدن از خدا برای اداء قرض

دعای آن حضرت در یاری طلبیدن از خدا برای اداء قرض

انا لننصر رسلنا و الذین امنوا فی الحیوه الدنیا و یوم یقوم الاشهاد (۱۱۸).

ما به یقین پیامبران خود و کسانی که ایمان آورده اند، در زندگی دنیا و (در آخرت) روزی که گواهان به پا می خیزند یاری می دهیم.

اللهم صل علی محمد و اله، و هب لی العافیة من دین تخلق به وجهی و یحار فیه ذهنی و یتشعب له فکری و یطول بممارسته شغلی (۱۱۹).

بار خدایا بر محمد و آل او درود فرست و مرا برهان از قرضی که به سبب آن آبرویم برود و هوشم در آن پریشان شود و اندیشه ام به آن پراکنده گردد و کارم در چاره آن به طول انجامد.

اللهم حبب الی صحبه الفقراء و اعنی علی صحبتهم بحسن

بار خدایا همنشینی فقرا و درویشانرا برایم محبوب گردان و مرا به صبر و شکیبایی نیکو و بر همنشینی ایشان یاری فرما .

یاری به دیگران

از امام باقر (علیه السلام) نقل شده هنگامی که پدرش علی بن الحسین امام سجاد(ع) را غسل می داد اطرافیان متوجه پینه ای که بر روی زانوها و پاهای مبارک آنجناب بسته شده بود گردیدند در این موقع چشم آنها به شانه حضرت زین العابدین (علیه السلام) افتاد که یک قسمت از شانه آن بزرگوار نیز مانند زانویش پینه بسته بودند .

عرض کردند آثاری که در پا و زانوهای حضرت دیده می شود معلوم است به واسطه سجده های طولانی پیدا شده اما این قسمت از شانه چرا پینه بسته اند ؟

حضرت باقر (علیه السلام) فرمود : اگر بعد از حیات ایشان نبود علتش را نمی گفتم . روزی نمی گذشت مگر اینکه به اندازه ای که ممکنش بود از یکنفر تا بیشتر از بینوایان را سیر می کرد . شب که می شد آنچه از خوراک خانواده اش زیاد می آمد در انبانی جای می داد . هنگامی که دیده ها به خواب رفته بود از منزل خارج می شد به در خانه عده ای تنگدست که از ترس آبرو سوال نمی کردند ، می رفت محتوی انبان را بین آنها تقسیم می کرد بطوری که متوجه نمی شدند آورنده طعام کیست . هیچیک از افراد خانواده آن جناب نیز بر این کار اطلاع نداشتند و تنها من متوجه شده بودم منظورش این بود که به پاداش صدقه پنهانی و با دست خود نائل نمود .

پیوسته می فرمود: ان صدقه السر قلفی غضب الرب كما يطفى الماء الحطب فاذا تصدق احدكم فاعصى بيمينه فليخفها عن شماله .

پنهان صدقه دادن خشم پروردگار را فرو می نشاند چنانچه آب آتش را خاموش می کند . اگر هر يك از شما با دست راست صدقه داد طوری بدهد که دست چپ او متوجه نشود(۱۲۱) .

۳۱- دعای آن حضرت در توبه و بازگشت

دعای آن حضرت در توبه و بازگشت

يا ايها الذين امنوا توبوا الى الله توبه نصوحا(۱۲۲) .

ای کسانی که ایمان آوردید! توبه کنید، توبه خالصانه .

اللهم انك اعلم بما عملت فاغفر لي ما عملت ، و اصرفني بقدرتك الى ما احببت (۱۲۳) .

بار خدایا تو به آنچه کرده ام داناتری . پس بیامرزش برای من آنچه را که می دانی و به قدرت و توانایی خود مرا باز گردان به آنچه دوست داری .

اللهم اني اعتذر اليك من جهلي و استوهبيك سوء فعلي فاضمني الي كنف رحمتك تطولا-، و استرني بستر عافيتك تفضلا(۱۲۴) .

بار خدایا من از جهل و نادانی خود به درگاه تو عذر می خواهم و بخشش بدی کردارم را درخواست می نمایم . پس از روی احسان مرا به پناه رحمت و مهربانیت در آور، و به فضل و بخشش گناهانم را در دنیا و آخرت آشکار مفرما .

توبه حقیقی

روزی امام کاظم (ع) از کوچه های بغداد عبور می کردند که گذر او به خانه بشر افتاد . وقتی از جلوی منزل او می گذشت صدای رقص و ساز و آواز حرام از منزل او بلند بود . در همان حال کنیزی که خاکروبه در دست داشت از منزل بشر بیرون آمد تا آنها را بیرون بریزد .

امام کاظم (علیه السلام) به آن کنیز فرمود: صاحب این خانه آزاد است یا بنده می باشد؟ کنیز گفت: آزاد است . امام (علیه السلام) فرمود: راست گفתי اگر بنده بود از مولای خود می ترسید .

وقتی کنیز به داخل خانه برگشت آقای بشر بر سر سفره شراب نشسته بود . پرسید

چرا دیر آمدی؟ کنیز در پاسخ گفتگوی خود با امام کاظم (ع) را برای او نقل کرد.

بشر با پای برهنه بیرون دوید و به خدمت امام کاظم (ع) رسید و عذرخواهی و گریه کرد و اظهار شرمندگی نمود و به دست آن حضرت توبه کرد (۱۲۵).

۳۲ - دعای آن حضرت پس از فراغ از نماز شب

دعای آن حضرت پس از فراغ از نماز شب

و من الیل فتهجد به نافله لک عسی ان یبعثک ربک مقاما محمود (۱۲۶).

و پاسی از شب را بیدار و متهجد باش و نماز شب که خاص تست بجای آر باشد که خدایت به مقام محمود (شفاعت) مبعوث گرداند.

اللهم انک امرتني فترکت و نهیتني فرکت و سول لی الخطاء خاطر السوء ففرطت (۱۲۷).

بار خدایا تو مرا (به کار نیک) فرمان دادی (فرمانت را) بجا نیاوردم و مرا (از کار زشت) نهی کرده و بازداشتی من (آنرا) بجا آوردم و اندیشه بد، خطا و نادرستی را برای من آراست پس (در انجام فرمانت) تقصیر و کوتاهی کردم.

اللهم صل علی محمد و اله و اجرنی منها بفضل رحمتک و اقلنی عثرانی بحسن اقالتک و لا تخذلنی یا خیر المجیرین (۱۲۸).

بار خدایا بر محمد و آل محمد درود فرست و مرا به فضل و رحمت و مهربانی خود از آتش پناه ده و به نیکویی گذشت خویش از لغزشهایم در گذر و مرا خوار مگردان ای بهترین پناه دهندگان.

نماز شب

امام زین العابدین (علیه السلام) فرمود: هرگز ندیدم که نماز شب و تهجد عمه ام زینب (س) ترک شود حتی شب یازدهم محرم (و بعد از آن همه خستگی ها و داغ ها و رنجها) و شبهای بعد در طول اسارت از کربلا تا کوفه و شام!

فقط یک شب دیدم عمه ام در حالت نشسته به نماز شب مشغول است گفتم: عمه جان! نماز شب در حالت ایستاده دارای فضیلت بیشتری است. در پاسخ فرمودند: می دانم، اما سه روز است

که چون سهم آذوقه و غذا و آبی که به ما داده اند برای بچه ها کم بود، من سهم خود را نیز بین بچه ها تقسیم کرده ام و اینک دیگر قوت و رمقی برایم نمانده تا نماز شب را ایستاده به جای آورم! (۱۲۹)

۳۳ – دعای آن حضرت برای درخواست خیر و نیکی

دعای آن حضرت برای درخواست خیر و نیکی

اولئک یسارعون فی الخیرات و هم لها سابقون (۱۳۰).

چنین بندگانی (ایمان آورندگان به خدا) به تعجیل می کنند و اینان هستند که به کارهای نیکو سبقت می جویند.

اللهم انی استخیرک بعلمک فصل علی محمد و اله و اقض لی بالخیره (۱۳۱).

بار خدایا من به داناییت که به همه چیز آگاهی از تو خیر و نیکی درخواست می نمایم، پس بر محمد و آل محمد درود فرست و خیر و نیکی را برایم مقدر فرما.

و اختم لنا بالتی هی احمد عاقبه و اکرم مصیرا انک تفید الکریمه، و تعطی الجسیمه و تفعل ما ترید و انت علی کل شی قدیر (۱۳۲).

و کار ما را به راهی که پایانش پسندیده تر، و مرجع و بازگشتش گرامی تر است به پایان رسان، زیرا تو چیز نیکو عطا می کنی و نعمت بزرگ می بخشی و آنچه می خواهی بجا آوری و تو به هر چیز توانایی.

خیر و نیکی

زید فرزند دلاور امام سجاد (علیه السلام) گفت از پدرم پرسیدم، چرا پیامبر اسلام (ص) در شب معراج در مورد تخفیف نماز (از پنجاه نماز به پنج نماز) از خداوند تقاضا نکرد، تا اینکه حضرت موسی (علیه السلام) از پیامبر اسلام (ص) خواست که این تقاضا را بکند، آنگاه پیامبر (ص) از خداوند تقاضای تخفیف نماز کرد؟ امام سجاد (ع) در پاسخ فرمود: پسر من رسول خدا (ص) بعد از آنکه خداوند امری کرد چیزی از خدا نمی پرسد (در نهایت تسلیم محض امر خدا است) ولی چون حضرت موسی (علیه السلام)

(از آن حضرت خواست تا تقاضای تخفیف نماز از خدا کند ، پیامبر اسلام (ص) روا ندانست که تقاضا و شفاعت موسی (ع) را در مورد امت اسلام رد کند و همان تقاضا را از درگاه خداوند نمود و خداوند پنجاه نماز را به نمازهای پنج گانه (شبانه روز) تخفیف داد .

زید گوید : به پدرم عرض کردم : چرا در مورد پنج نماز تقاضای تخفیف نکرد با اینکه حضرت موسی (علیه السلام) تخفیف در مورد نماز پنجگانه را نیز از پیامبر (ص) خواسته بود ؟ امام سجاد (علیه السلام) فرمود : پیامبر (ص) از خداوند خواست که همان پاداش انجام پنجاه نماز به انجام دهنده پنج نماز بدهد و خداوند می خواست پیامبر (ص) را اجابت فرماید ، چنانکه در قرآن می فرماید : من جاء بالحسنة فله عشر امثالها (۱۳۳) ، کسی که یک کار نیک انجام دهد برای او ده برابر آن پاداش هست .

آیا توجه نداری که وقتی پیامبر (ص) از معراج به زمین بازگشت ، جبرئیل بر او وارد شد و عرض کرد : خداوند متعال بر تو سلام می رساند و می فرماید : نمازهای پنج گانه به جای نمازهای پنجاه گانه و نیز در آیه ۲۹ سوره ق می فرماید : ما یبدل القول لدی و ما انا بظلام للعبید . سخن من تغییر پذیر نیست ، و من هرگز به بندگان ستم نمی کنم (۱۳۴) .

۳۴ – دعای آن حضرت هنگامی که گرفتار می شد

دعای آن حضرت هنگامی که گرفتار می شد

یا ایها الذین امنوا اذکروا الله ذکرا کثیرا (۱۳۵) .

ای کسانی که ایمان آورده اید خدا را بسیار یاد کنید .

اللهم لك الحمد علی سترک بعد

علمک و معافاتک بعد خبرک فکلنا قد اقترف العائبه فلم تشهره و ارتکب الفاحشه فلم تفضحه و تستر بالمساوی فلم تدلل علیه (۱۳۶).

خداوندا سپاس تو را که ، می دانی و پرده می پوشی و آگاهی و در می گذاری ، زیرا هر کدام از ما به ارتکاب زشتیها برخاسته و رسوایش نمودی و به اعمال ناروا دست زده ، او را مفتضح نکردی و در پنهانی بدی ها مرتکب شده و تو سرش را فاش نمودی .

و قرب الوقت فيه و لا تسمنا الغفله عنک انا الیک راغبون و من الذنوب تائبون (۱۳۷) .

و زمان پیمودن راه توبه را نزدیک گردان و ما را گرفتار غفلت از خود مکن چون ما بسوی تو مایل (امیدوار به عفو و گذشت تو) و از گناهان توبه کننده ایم .

امام سجاد (علیه السلام) و مرد یاوه گو

امام صادق (علیه السلام) فرمود : در مدینه مردی (بطل) یاوه گو بود و مردم با حرکات خنده آور خود می خنداند (همه او را به عنوان یک دلقک می شناختند) . روزی از کنار امام سجاد (علیه السلام) رد شد و گفت : این مرد (اشاره به امام) مرا خسته کرده هر کار می کنم نمی خندد سرانجام از آخرین تیری که در ترکش داشت استفاده کرده تا آن حضرت را بخنداند و آن این بود که : روزی امام سجاد (علیه السلام) را دید که همراه دو غلامش به جایی می رود ، پرید و عبای آن حضرت را از دوشش گرفت و فرار کرد ، امام سجاد (علیه السلام) اصلا به او اعتنا نکرد ، دیگران او

را دنبال کرده و عبا را از او گرفتند و به حضور حضرت آوردند .

امام سجاد (علیه السلام) فرمود : این چه کسی بود ، گفتند : این مردی دلچک و یاوه سراسر است که مردم مدینه را با یاوه گویی های خود می خندانند ، امام سجاد (علیه السلام) فرمود : به او بگویید : ان الله یوما یخسر فیہ المبتلون ، برای خدا ، روزی (روز قیامت) وجود دارد که در آن روز باطل گویان و یاوه سرایان در خسران و زیان می باشند (۱۳۸) .

۳۵ – دعای آن حضرت در مقام رضا (زمانی که به دنیا داران نظر می کرد)

دعای آن حضرت در مقام رضا

و لو انهم رضوا ماء اتاهم الله و رسوله و قالوا حسبن الله سیوتینا الله من فضله و رسوله انا الی الله راغبون (۱۳۹) .

(در حالی که) اگر به آنچه خدا و پیامبرش به آنان داده راضی باشند ، و بگویند : خداوند برای ما کافی است و بزودی خدا و رسولش از فضل خود به ما می بخشند . ما تنها رضای او را می طلبیم . (برای آنها بهتر است) .

امام سجاد (علیه السلام) فرمود : صبر و رضا از خدای متعال سر طاعت خدا است هر کس صبر کند و از خدا راضی شود . در آنچه برای او مقدر کرده است خواه آن تقدیر موافق با میل او باشد و یا مخالف میل او و مسلم آنچه خدا مقدر کرده خیر این انسان در آن است (۱۴۰) .

الحمد لله رضی بحکم الله شهدت ان الله قسم معایش عبادة بالعدل و اخذ علی جمیع خلقه بالفضل (۱۴۱) .

سپاس خدا را برای رضا و خوشنودی به قضا و قدرش (در آنچه خواسته) گواهی می

دهم که خدا معیشتها را و چیزهایی که زندگی بندگانش به آنها وابسته است به عدل و درستی (بی افراط و تفریط) قسمت نموده و با همه آفریدگانش با فضل و احسان رفتار نمود .

اللهم صل علی محمد و اله و لا تفتنی بما اعطیتهم و لا تفتنهم بما منعتنی فاحسد خلقک و اغمط حکمک (۱۴۲) .

بار خدایا بر محمد و آل او درود فرست و مرا بر اثر آنچه (دارایی که) به ایشان ثروت‌مدان داده ای پریشان مگردان که بر آفریدگانت رشک برده و قضا و قدر ترا خوار شماره و آنانرا بر اثر آنچه (کالای دنیا که) از من باز داشته ای گرفتار مکن (به اینکه کبر و سرفرازی نموده مرا پست بینند و از اینرو گناهکار شوند) .

در مجلس ابن زیاد

هنگامی که بازماندگان شهدای کربلا را به صورت اسیر وارد کوفه کرده و نزد ابن زیاد فرماندار جلااد کوفه بردند ، او که بر مسند غرور تکیه داده بود ، اشاره به امام سجاد (علیه السلام) کرد و گفت این شخص کیست ؟ به او گفتند : این شخص علی بن الحسین را نکشت ؟ امام سجاد (علیه السلام) فرمود : من برادری به نام علی بن الحسین (علی اکبر) داشتم . مردم او را کشتند ، ابن زیاد گفت : بلکه خدا او را کشت . امام سجاد (ع) فرمود : خداوند به هنگام مرگ جانها را می گیرد . ابن زیاد خشمگین شد و گفت : هنوز جرئت پاسخگویی به من داری ؟ بپرید و گردنش را بزیند ، وقتی که حضرت زینب (علیه السلام) این را

شنید ، فرمود : تو که کسی را برای من باقی نگذاشته ای ! اگر تصمیم کشتن این یکی را هم داری مرا نیز با او بکش . امام سجاده (ع) فرمود : عمه جان ! آرام باش تا من با او سخن بگویم ، سپس به ابن زیاد رو کرد و فرمود : ای پسر زیاد آیا مرا از کشتن می ترسانی مگر نمی دانی که کشته شدن عادت ما است و شهادت مایه کرامت و سربلندی ما است (۱۴۳) .

۳۶ – دعای آن حضرت هنگامیکه به ابر و برق نظرمی کرد و صدای رعد می شنید

هو الذی یریکم البرق خوفا و طمعا و ینشیء السحاب الثقال - و یسبح الرعد بحمده (۱۴۴) .

او کسی است که برق را به شما نشان می دهد . که هم مایه ترس است و هم مایه امید ، و ابرهای سنگین بار ایجاد می کند ، و رعد تسیح و حمد او می گوید .

اللهم ان هذین ایتان من ایاتک و هذین عونان من اعواتک بیتدران طاعتک برحمه نافعہ او نقمه ضاره فلا تمطرنا بهما مطر اسوء و لا تلبسنا بهما لباس البلاء (۱۴۵) .

بار خدایا اینها (۱۴۶) ، دو نشانه از نشانه های تو و دو خدمتگزار از خدمتگزاران تو است که در فرمانبری از تو به رساندن رحمت سودمند یا عذاب زیان بخش می شتابند ، پس به سبب آنها باران عذاب بر ما مبارک و لباس بلا و گرفتاری بر ما می پوشان (ما را به تنگی در زندگی و بی آذوقه گی گرفتار مکن) .

۳۷ – دعای حضرت در سپاسگزاری

و اذ تاذن ربکم لئن شکرتم لازیدنکم و لئن کفرتم ان عذابی لشدید (۱۴۷) .

(به یاد آورید) هنگامی را که پروردگارتان اعلام داشت اگر شکر نعمت به جای آورید به نعمت شما می افزایم و اگر ناسپاسی کنید شما را به عذاب شدید گرفتار می کنیم .

فاشکر عبادک عاجز عن شکرک و اعبدهم مقصر عن طاعتک (۱۴۸) .

پس شاکرترین بندگانت از سپاس تو و عابدترین آنان از فرمانبرداریت ناتوان است .

فمن غفرت له فبطولک و من رضیت عنه فبفضلک (۱۴۹) .

پس هر که را بیامرزی از انعام تو ست و از هر که راضی شوی از احسان تو است .

سپاس امام سجاده (علیه السلام)

امام سجاده (علیه السلام) برای

انجام مناسک حج بیست مرتبه با شترش از مدینه به مکه رفت . در این بیست بار حتی یک بار تازیانه به شتر نزد . و به نقل دیگر تازیانه را بلند می کرد و اشاره می نمود و می فرمود : ترس از قصاص دارم (۱۵۰) .

و بعضی نقل می کنند : آن حضرت وصیت کرد وقتی که آن شتر مرد او را دفن کنند که درندگان آنرا ندرند ، چرا که خدمت کرده است .

۳۸ - دعای آن حضرت در عذر خواستن

دعای آن حضرت در عذر خواستن

و استغفروا ربکم ثم توبوا الیه ان ربی رحیم و دود (۱۵۱) .

از پروردگار خور آمرزش طلبید و به سوی او باز گردید ، که پروردگارم مهربان و دوستدار (بندگان توبه کار) است .

اللهم انی اعتذر الیک مظلوم ظلم بحضرتی فلم انصره ، و من معروف اسدی الی فلم اشکره (۱۵۲)

بار خدایا به پیشگاهت عذر می خواهم در حق ستم دیده ای که در حضور من بر او ستم رفته و من یاریش ننمودم و از احسانی که در حقم شده و شکرش را بجا نیاورده ام . . .

فصل علی محمد و اله و اجعل ندامتی علی ما وقعت فیه من الزلات و عزمی علی ترک ما یعرض لی من السيئات ، توبه توجب لی محبتک یا محمد التوابع (۱۵۳) .

پس بر محمد و آل او درود فرست و پشیمانیم را از لغزشهایی که به آن گرفتار شدم ، و قصدم را بر بجا نیاوردن گناهایی که بمن رو می آورد ، توبه ای قرار ده که برای من دوستی تو شود ، ای دوستدار توبه کنندگان .

امام سجاد (علیه السلام) و یاران

ابن ابی مریم گفت : حضرت باقر (علیه السلام) فرمود : پدرم امام سجاد (علیه السلام) با اصحاب خود نشسته بود . رو به آنها کرده فرمود کدامیک از شما حاضرید آتش گداخته را در کف دست بگیرید تا خاموش شود ؟ همه خود را از این عمل عاجز دیدند ، سر به زیر افکنده چیزی نگفتند .

من عرض کردم پدر جان اجازه می دهی این کار را بکنم ؟ فرمودند : نه پسر جان تو از منی و من از

تو هستم . منظورم اینها بودند پس از آن سه مرتبه فرمایش خود را تکرار کرد . هیچکدام سخن نگفتند . آنگاه فرمود : چقدر زیادند اهل گفتار و کم هستند اهل عمل ، با اینکه کار آسان و ساده ای بود . ما می شناسیم کسانی را که هم اهل عمل و هم گفتارند . این حرف از نظر ندانستن نبود بلکه خواستیم بدانید و امتحان داده باشید . حضرت باقر(ع) فرمود : بخدا سوگند در این موقع مشاهده کردم چنان غرق در حیا و خجالت شده بودند که گویا زمین آنها را بسوی خود می کشید . بعضی از آنها را دیدم که عرق از صورتشان جاری بود ولی چشمشان را از زمین بلند نمی کردند . همینکه پدرم شرمندگی آنها را مشاهده کرد ، فرمود : خداوند شما را بیامرزد ، من جز نیکی نظری نداشتم بهشت دارای درجاتی است درجه ای متعلق به اهل عمل است که مربوط به دیگران نیست . آن وقت مشاهده کردم مثل اینکه از زیر باری گران و سنگین و ریسمانهایی محکم خارج شدند(۱۵۴) .

۳۹ - دعای آن حضرت در خواست عفو و بخشایش

دعای آن حضرت در خواست عفو و بخشایش

ربنا و لا تحملنا ما لا طاقة لنا به واعف عنا واغفر لنا و ارحمنا(۱۵۵) .

پروردگارا! آنچه طاقت تحمل آن را نداریم بر ما مقرر مدار و آثار گناه را از ما بشوی . ما را ببخش و در رحمت خود قرار ده

اللهم انی استوهبک ، یا الهی ، مالا ینقصک بذله و استحملک ما لا یبهظک حمله (۱۵۶) .

بار خدایا از تو در خواست می کنم که به من ببخشی - ای خدای من - چیزی را

که بخشیدن آن از تو چیزی نمی کاهد و برداشتن باری (عفو گناهان) را از تو می خواهم که بر داشتن آن ترا گرانبار نمی گرداند (بر تو آسان است).

و استحملك من ذنوبی ما قد بهظنی حمله و استعین بک علی ما قد قدحنی ثقله (۱۵۷).

و من از تو می خواهم که گناهانم را که زیر سنگینی بارشان مانده ام از دوش من برداری، و از تو نسبت به آنچه سنگینی آن مرا به زانو در آورده یاری می طلبم.

گذشت امام سجاد (علیه السلام)

روزی امام سجاد (علیه السلام) از منزل خارج شد، مردی به او برخورد کرد و حضرت را مورد بدگویی قرار داد. غلامان و اطرافیان امام بسوی او رفتند تا وی را تنبیه کنند. امام فرمود: او را رها کنید. آنگاه در برابر آن مرد جسور قرار گرفت و گفت: عیب های من که خداوند آنها را پوشانده است بیشتر از آن است که تو از آنها آگاه نشده ای. آیا نیازی داری که آن را بر آورده سازم؟

مرد جسور خجالت زده شد. آنگاه امام عبایی را که بر دوش داشت بر دوش او انداخت و دستور داد هزار درهم به او دادند. پس از این واقعه آن مرد همواره به امام می گفت: شهادت می دهم که تو از اولاد پیامبران هستی. (۱۵۸)

۴۰ - دعای آن حضرت هنگام یاد مرگ

دعای آن حضرت هنگام یاد مرگ

کل نفس ذائقة الموت و نبلوكم بالشر و الخیر فتنه و الینا ترجعون (۱۵۹).

هر انسانی طعم مرگ را می چشد و شما را با بدیها و خوبیها آزمایش می کنیم، و سرانجام بسوی ما بازگردانده می شوید.

و سلمنا من غروره و امنا من شروره و انصب الموت بین ایدینا نصبا و لا تجعل ذکرنا له غبا (۱۶۰).

و ما را از فریب آرزوها در سلامت بدار و از بدی هایش ایمن فرما و مرگ را در جلو ما مجسم کن و یادش را گهگاه در خاطر ما نیار بلکه همیشه به یاد آن باشیم.

امتنا مهتدین غیر ضالین، طائعین غیر مستکر هین، تائبین غیر عاصین و لا مصرین یا ضامن جزاء المحسنین، و مستصلح

ما را در جمع هدایت شدگانی بمیران که گمراه نگردند و فرمانبردارانی که اکراه به خود راه ندهند و تائبینی که گناه نکنند و بر گناه اصرار نورزند ، ای که مزد نیکوکاران را ضامنی و از تبهکاران اصلاح عملشان را خواستاری .

وصیت پدر به فرزند

امام باقر (علیه السلام) فرمود : هنگامی که لحظات پایان عمر پدرم فرا رسید مرا به سینه اش چسباند و فرمود : پسر من ! به تو وصیت می کنم آنچه را که پدرم به هنگام شهادت وصیت کرد و پدرش (امیرالمومنین) به او وصیت کرده بود و آن اینکه :

اصبر علی الحق و ان کان مرا (۱۶۲) . در راه صبر و استقامت داشته باش اگر چه تلخ باشد .

مردی از اهل کاشان به نجف آمد و در آن جا سخت مریض شد . به طوری که پاهایش خشک شد و مرگ را در مقابل خود مشاهده می کرد . رفقای او را نزد یکی از صلحاء در مدرسه ، محیط به آستانه مقدسه گذاشتند و مکه رفتند . روزی مرد کاشانی به صاحب حجره گفت : من اینجا دلتنگ شده ام مرا ببر در جای دیگر بیانداز .

صاحب حجره وی را برد در مقام حضرت قائم در خارج نجف نهاد . وقتی آنجا تنها و غمناک ماند ، ناگاه دید جوانی خوشرویی وارد شد و سلام کرد و رفت در محراب به نماز ایستاد پس چون از نماز فارغ شد از حال او پرسید . مرد کاشانی گفت : دچار بلایی شدم که دلم تنگ شده و نه خدا شفا می دهد که آزاد گردم و نه

جانم را می گیرد که راحت شوم .

جوان فرمود : غم مخور خداوند هر دو مطلب ترا می دهد . و رفت . چون خارج شد مرد کاشانی از جا برخاست دید اثری از مریضی در او نیست . دانست که آن جوان حضرت قائم (علیه السلام) بوده . برای یافتن حضرت بیرون رفت و در صحرا نگاه کرد . کسی را ندید .

او به سلامت بود تا حاجیان بر گشتند و رفقاییش آمدند . اندکی هم با آنها بود . مریض شد و از دنیا رفت و فرمایش آن جناب بوقوع پیوست که فرمود : هر دو امر واقع می شود (۱۶۳) .

۴۱ - دعای آن حضرت در طلب پوشیدن عیبا و محفوظ بودن آنها

دعای آن حضرت در طلب پوشیدن عیبا و محفوظ بودن آنها

انه من یات ربه مجرما فان له جهنم لا یموت فیها و لا یحیی (۱۶۴) .

هر کس در محضر پروردگارش خطاکار حاضر شود ، آتش دوزخ برای اوست ، در آن جا ، نه می میرد و نه زندگی می کند .

و لا تبرز مکتومی و لا تکشف مستوری و لا تحمل علی میزان الانصاف عملی و لا تعلن علی عیون الملاء خبری (۱۶۵) .

رازم را آشکار مکن و سرم را فاش مساز و عملم را به ترازوی عدالت مسنج و اخبار پنهانم را در برابر دیده همگان آشکار مفرما .

اخف عنهم ما یکون نشره علی عارا و اطو عنهم ما یلحقنی عندک شنارا .

از ایشان اشراف و بزرگان در روز رستاخیز پنهان دار آنچه که انتشار آن بر من ننگ است و آنچه که نزد تو مرا رسوا می نماید از آنان ببوشان .

امام سجاد (ع) و غیبت کننده

حضرت صادق (علیه السلام) فرمود : مردی به امام سجاد (علیه السلام) عرض کرد فلانی به شما نسبت ناروایی داد . می گفت گمراه و بدعت گذارنده هستید . آن جناب فرمود : تو مراعات حق هم نشینی با او را نکردی ، چون گفتار او را برای من نقل کردی و حق مرا نیز از بین بردی زیرا سخنی از برادرم گفتمی که آن را نمی دانستم . هر دو خواهیم مرد و در محشر با یکدیگر خواهیم رسید ، خداوند در روز قیامت بین ما حکم می کند . تو چرا غیبت کردی ؟ از غیبت پرهیز کن زیرا غیبت خورش سگ های جهنم است . در ضمن متوجه باش کسی که زیاد عیوب مردم را به

زبان می آورد دلیلی است بر اینکه عیبهای خودش را در مردم جستجو می نماید (۱۶۶).

۴۲ – دعای آن حضرت هنگام ختم قرآن

دعای آن حضرت هنگام ختم قرآن

و اذا قرىء القرآن فاستمعوا له وانصتوا لعلکم ترحمون (۱۶۷).

و چون قرآن قرائت می شود همه گوش بدان فرا دهید و سکوت کنید تا حقایق قرآن و نصایح آن را بفهمید) باشد که مشمول رحمت حق شوید .

اللهم انک اعنتنی علی ختم کتابک الذی انزلته نورا ، و جعلته مهیما علی کل کتاب انزلته ، و فضلته علی کل حدیث قصصه (۱۶۸).

بار خدایا تو مرا بر ختم کتاب خود یاری نمودی . همان کتابی که آن را نور و روشنایی فرستادی و بر هر کتابی که نازل کردی گواه گردانیدی و بر هر حدیث و سخنی که فرموده ای برتری داده ای .

اللهم صل علی محمد و آله ، و ادم بالقران صلاح ظاهرنا ، و احجب به خطرات الوسوس عن صحه ضمائرنا (۱۶۹).

خدایا بر محمد و آلش درود فرست ، و از برکت قرآن آراستگی ظاهر ما را از پنجه انداختن به سلامت عمق وجودمان ، بازدار

امام سجاد (علیه السلام) و قرآن

زهری دانشمند معروف زمان امام سجاد (علیه السلام) گوید ، امام سجاد (علیه السلام) می فرمود : اگر همه مردم و جنندگان بین مغرب و مشرق بمیرند ، وحشت نمی کنم در صورتی که قرآن با من باشد ، وقتی که آن حضرت سوره حمد را می خواند و به آیه مالک یوم دین خداوند صاحب اختیار کامل روز قیامت است می رسید این آیه را آنقدر تکرار می کرد که نزدیک بود از هوش برود و دار دنیا را وداع کند (۱۷۰).

۴۳ – دعای آن حضرت وقتی به ماه نو نگاه می کرد

دعای آن حضرت وقتی به ماه نو نگاه می کرد

و القمر قدرنه منازل حتی عاد کالعرجون القدیم (۱۷۱).

و برای ماه منزلگاههایی قرار دادیم ، و هنگامی که این منازل (را طی کرد) سرانجام بصورت شاخه کهنه قوسی شکل و زرد رنگ خرما در می آید .

ایها الخلق المطیع ، الدائب السریع ، المتردد فی منازل التقدیر ، المتصرف فی فلک التدبیر امنة بمن نور بک الظلم (۱۷۲) .

ای آفریده مطیع ، ای رونده کوشا و شتابان ای رفت و آمد کننده در منازل معین شده ، ای متصرف در چرخ گردان تدبیر ایمان آوردم به آن کس که به سبب تو تاریکی ها را روشن کرد .

سبحانه ما اعجب ما دبر فی امرک ، و الطف ما صنع فی شانک ، جعلک مفتاح شهر حادث لامر حادث (۱۷۳) .

منزه و پاک (از نقایص) است او ، چه شگفت است تدبیری که در حق تو به کار برده ، و چه دقیق و باریک است آنچه درباره تو انجام داده ! ترا کلید ماهی نو برای کاری نو (که چگونگی آن برای ما هویدا نیست) قرار داده

رویت ماه

علی (علیه السلام) فرمود: هنگام رویت هلال هر ماهی بجای خود باش و بگو: خدایا من از تو نیکویی این ماه و فیروزی و روشنایی و یاری و برکت و فزونی و پاکی و روزی آنرا در خواست می نمایم.

خدایا! از تو نیکویی آنچه در آنست و آنچه را پس از آنست می طلبم و از بد آنچه در آن است و بدی آنچه پس از آن است به تو پناه می برم. خدایا! آنرا به ایمنی و ایمان و تندرستی و اسلام و برکت و فزونی و جوری اسباب کار برای آنچه تو دوست می داری و خشنود می شوی بر ما وارد ساز.

۴۴ – دعای آن حضرت برای فرا رسیدن ماه رمضان

دعای آن حضرت برای فرا رسیدن ماه رمضان

فمن شهد منکم الشهر فلیصمه (۱۷۴).

پس هر که در یابد ماه رمضان را باید روزه بگیرد.

اللهم صل علی محمد و اله و قفنا فیه علی مواقیت الصلوات الخمس بحدودها التي حددت و فروضها التي فرضت و وظائفها التي وظفت و اوقاتھا التي وقت (۱۷۵).

بار خدایا بر محمد و آل او درود فرست و ما را در این ماه بر اوقات نمازهای پنجگانه با حدود و احکامش که مقرر نموده ای، و واجباتش که واجب کرده ای و شروط و اوقاتش که شرط و تعیین گردانیده ای آگاه فرما.

اللهم اشحنه بعبادتنا ایاک و زین اوقاتہ بطاعتناک و اعنا فی نهاره علی صیامه و فی لیلہ علی الصلوه و التضرع الیک و الخشوع لک و الذله بین یدیک حتی لا یشهد نهاره علینا بغفله و لا لیلہ بتفریط (۱۷۶).

بار خدایا ماه رمضان را از عبادت و پرستش ما سرشار

ساز و اوقات آنرا به طاعت و فرمانبری از تو زینت ده و ما را در روزش بروزه داشتن و در شبش به نماز و زاری بسوی تو و فروتنی برای تو و خواری در برابر تو یاری فرما تا روزش بر ما به غفلت و بی خبری و شبش بتقصیر و کوتاهی گواهی ندهد .

شناخت ماه رمضان

از پیغمبر (ص) رسیده : رمضان نامیده شده برای آنکه یرمض الذنوب است ، یعنی گناهان را می سوزاند (می آمرزد) .

سعید ابن سالم گفته : نزد حضرت باقر (علیه السلام) بودیم و از رمضان سخن می گفتیم حضرت فرمود : نگوئید این رمضان و نگوئید رمضان رفت و رمضان آمد زیرا رمضان نامی از نامهای خدای تعالی است نمی آید و نمی رود ، آنکه می آید و می رود ، زائل و نیست شونده است ، بلکه بگوئید شهر رمضان (ماه رمضان) (۱۷۷) .

۴۵ – دعای آن حضرت در وداع ماه مبارک رمضان

یا ایها الذین امنوا کتب علیکم الصیام کما کتب علی الذین من قبلکم لعلکم تتقون (۱۷۸) .

ای اهل ایمان روزه بر شما نوشته شد چنانکه بر کسانیکه قبل از شما بودند واجب شده بود تا شما پرهیزکار شوید .

السلام علیک من مجاور رقت فیہ القلوب و قلت فیہ الذنوب (۱۷۹) .

درود بر تو همسایه ای که دلها نزد تو نرم شد و گناهان در تو نقصان گرفت .

السلام علیک من الیف انس مقبلا فسرہ و اوحش منقضیا فمض (۱۸۰) .

درود بر تو ای همدمی که چون رو کنی ما را مونس شاد کننده ای و چون سپری شوی وحشت آور و دردناکی .

۴۶ – دعای آن حضرت برای عید فطر و جمعه

دعای آن حضرت برای عید فطر و جمعه

یا ایها الذین امنوا اذا نودی للصلوه من یوم الجمعہ فاسعوا الی ذکر الله و ذرو البیع ذلکم خیر لکم ان کنتم تعلمون (۱۸۱) .

ای کسانی که ایمان آوردید هر گاه شما را برای نماز روز جمعه بخوانند فی الحال به ذکر خدا بشتابید و کسب و تجارت را رها کنید که این نماز جمعه از هر تجارت سودمندتر است اگر بدانید برای شما بهتر خواهد بود .

لا یخیب منک الاملون ، و لا ییاس من عطائک المتعرضون و لا یشقی بنقمتک المستغفرون (۱۸۲) .

امیدواران از تو محروم نمی مانند و در خواست کنندگان از عطا و بخشش ناامید نمی گردند و آمرزش خواهان به عذاب و کیفرت بدبخت نمی شوند .

یا من یرحم من لا یرحمه العباد(۱۸۳) .

ای آنکه رحم می کند به کسی که بندگان به او رحم نمی کنند .

اهمیت نماز جمعه

قحطی و کمبود غذا مدینه را فرا گرفته بود . گرسنگی و تهیدستی فشار سختی بر مردم مدینه وارد آمده بود .

روز جمعه بود ، مسلمانان برای نماز پشت سر پیامبر اسلام (ص) جمع شدند و پیامبر (ص) مشغول ایراد خطبه های نماز جمعه شدند .

خبر آمد که یک قافله تجارتي به مدینه آمده است . مسلمانان برای تهیه طعام و آذوقه از مسجد بیرون آمدند و تنها چند نفر با پیامبر ماندند .

مسلمانان فکر می کردند که اگر دیر بجنبند ، دیگران طعام را تمام کرده و برای آنها چیزی باقی نمی ماند پیامبر فرمود :

سوگند به خدایی که جانم در اختیار اوست اگر شما چند نفر هم از مسجد می رفتید ، و کسی در مسجد نمی ماند

آتش قهر الهی سراسر بیابان را فرا می گرفت . و شما را به کام خود می کشید . و به نقل دیگر فرمود : اگر اینها نمی ماندند . از آسمان سنگ بر سر آنها می بارید .

در این وقت بود که آیه ۱۱ سوره مبارکه جمعه نازل گردید (۱۸۴) .

۴۷ – دعای آن حضرت در روز عرفه نهم ذی الحجه

دعای آن حضرت در روز عرفه نهم ذی الحجه

فاذا افضتم من عرفات فاذا ذكر الله عند المشعر الحرام (۱۸۵) . . .

و هنگامی که از عرفات کوچ کردید ، خدا را در مشعر الحرام یاد کنید .

اللهم هذا يوم عرفه ، يوم شرفته و کرمته و عظمته ، نشت فیه رحمتک ، و منت فیه بعفوک (۱۸۶) .

خداوندا ! این روز عرفه ، روزی است که آن را شرافت و کرامت و عظمت دادی ، سفره رحمت را در آن گستردی ، و با بخششت بر بندگان منت نهادی .

و اجعل لی فی هذا اليوم نصیبا انال به حظا من رضوانک (۱۸۷) .

و در این روز به من نصیبی مرحمت فرما که به سبب آن بهره ای از رضای تو یابم .

با هم در عرفات

اکنون به عرفات رسیده ایم (روز نهم ذی الحجه) جلگه ای خشک مواج از ماسه های نرم ساحلی ، در میانه تپه ای سنگی ، جبل الرحمه ، که در حجه الوداع ، پیغمبر آن را برای ابلاغ آخرین پیامش به مردم منبر گرفته بود . در قصه آدم می گویند ، آدم و حوا پس از هبوط (خروج از باغ بهشت) در اینجا (سرزمین عرفات) برای نخستین بار یکدیگر را باز شناختند پس عرفات آغاز است ، آغاز پیدایش آدم بر روی زمین ، آغاز عرفات است و این است که موقوف عرفات در روز است و آغازش از ظهر روز نهم ، بلندترین قله خورشید ، آغاز آگاهی ، بینایی آزادی از بند طبیعت ، آشنایی و پیوند مهر و شناخت طبیعت و انسان در روشنی تابناک آفتاب خورشید که غروب کرده عرفات پایان می گیرد .

عرفات

نام موضعی است ذر دوازده میلی مکه حاجی روز عرفه در آنجا توقف می نماید از ابن عباس نقل شده است : حضرت ابراهیم (علیه السلام) در خواب دید که فرزندش را سر می برد . فاصبح یروی یومه اجمع . پس صبح بیدار شده همه آن روز را می اندیشید که آیا خواب او امری است از جانب خدا یا نه ، از این رو آن روز ترویبه نامیده شد ، پس از آن در شب دوم خواب دید فلما اصبح عرف انه من الله چون صبح شد دانست که آن از جانب خداست از این رو آن روز را عرفه نامیدند .

۴۸ – دعای آن حضرت روز عید قربان و روز جمعه

دعای آن حضرت روز عید قربان و روز جمعه

و اتموا الحج و العمرة لله (۱۸۸) .

همه اعمال حج و عمره را برای خدا به پایان رسانید .

و استرزقك فصل علی محمد و آل محمد آله و ارزقنی (۱۸۹) .

او درود فرست و مرا روزی ده .

و استغفرک لما سلف من ذنوبی ، فصل علی محمد و اله و اغفرلی (۱۹۰) .

و از گناهان گذشته ام آمرزش می طلبم ، پس بر محمد و آل او درود فرست و مرا بیامرز .

روز دهم

در روز دهم ذی الحجه که روز عید و شادی است ، و اینکه آن روز را اضحی نامیدند ، برای آن است که حاجیان در آن روز گوسفندان را ذبح می نمایند ، واضحی جمع اضحاه است و آن گوسفندی است که در بامداد آن روز پس از برآمدگی آفتاب سرش را می برند . و روز جمعه (آدینه) و اینکه چرا آن روز را جمعه نامیدند برای اجماع و گرد آمدن مردم در آن است . (۱۹۱)

روز اضحی

حضرت ابراهیم (ع) پسرش را صدا زد ، اسماعیل پیش آمد . داستان را با او در میان گذاشت ، چنان شتابزده که خود نشنود و نفهمد و سپس خاموش ماند . اسماعیل دریافت . بر چهره رقت بار پدر دلش بسوخت و تسلیتش داد و گفت : پدر در انجام فرمان خداوند تردید مکن ، تسلیم باش ، مرا نیز در این کار تسلیم خواهی دید که انشاءالله از صابران خواهم بود . ابراهیم با قدرتی شگفت انگیز و با تصمیمی قاطع ، به قامت برخاست ، آن چنان تافته و چالاک که ابلیس را یکسره نومید کرد . با قدرتی که عشق به روح می بخشد ابتدا خود را در درون کشت و آنگاه قربانی جوان خویش را که آرام و خاموش ایستاده بود به قربانگاه برد ، بر روی خاک خواباند دست بر سرش گذاشت ، اندکی به قفا خم کرد ، شاهرگش بیرون زد ، خود را به خدا سپرد ، کارد بر حلقوم قربانیش نهاد ،

غیظ آمیز ، شتابی هول آور ، پیرمرد تمام تلاشش این است که در

یک لحظه تمام شود ، رها شود ، اما ...

آخ این کارد نمی برد آزار می دهد کارد را به خشم بر سنگ می کوبد همچون شیر مجروحی می گرد و به خود می پیچد ، برق آسا می جهد و کارد را چنگ می زند و بر سر قربانی اش که همچنان رام و خاموش است و نمی جنبد دوباره هجوم می آورد ناگهان ...

گوسفندی ! و پیامی که ای ابراهیم ، خداوند از ذبح اسماعیل تو در گذشته است ، این گوسفند را فرستاده است تا بجای او ذبح کنی . تو فرمان را انجام دادی الله اکبر ! یعنی که قربانی انسان برای خدا که در گذشته یک سنت رایج دینی بود و یک عبادت از این پس ممنوع است ! و از این معنی دارتر آنکه خدای ابراهیم همچون خدایان دیگر تشنه نیست ، تشنه خون ! این بندگان خدایند که گرسنه اند ، گرسنه گوشت ! یعنی جنگ با فقر ، نجات گرسنگان ، یاری ستمدیدگان .

۴۹ - دعای آن حضرت در دفع مکر دشمنان

دعای آن حضرت در دفع مکر دشمنان

و قاتلوهم حتی لا تکون فتنه و یکون الدین لله (۱۹۲) .

و با دشمنان نبرد کنید تا فتنه و تباهی از روی زمین بر طرف شود و دین مخصوص خدا باشد .

و کم من باع بغانی بمکائده و نصب لی شرک مصانده و وکل بی تفقد رعایته و اضبا الی اضباء السبع لطریده انتظارا لانتهاز الفرصه لفریسته و هو یظهر لی بشاشه الملق و یظننی علی شده الحق فلما رایت - یا الهی ، تبارکت و تعالیت دغل سریرته و قبح مانطوی علیه ارکسته لام راسه فی زبیته و رددته

فی مهوی حفرته فانقمع بعد استطالته ذلیلا فی ربق حبالته التی کان یقدر ان یرانی فیها و قد کاد ان یحل بی لولا رحمتک ما حل بساحته (۱۹۳) .

و چه بسا متجاوزی که با حیل‌های خود درباره ام ستم کرده ، و دام‌های شکارش را برایم پهن کرده ، و همت خود را بر زیر نظر داشتن من گماشته و چون درنده‌ای که به انتظار به دست آوردن فرصت برای شکارش کمین نماید ، در کمین من نشسته در حالی که خوشرویی چاپلوسی را برایم اظهار می‌کرد و با شدت خشم ، مرا می‌پایید و چون تو ای خدا من که والا و برتری ، فساد باطن و زشتی آنچه را در دل داشت دیدی ، او را با مغز در آن گودالی که برای شکار کننده بود در انداختی ، و در پرتگاه ساخته‌اش افکندی ، تا پس از طغیانش ذلیلانه در بند دامی که خیال داشت مرا در آن ببیند در افتاد و اگر رحمت تو نبود آنچه بر سر او آمد نزدیک بود بر سر من آید .

مرگ ذلت بار

محمد بن اشعث پسر سردمدار منافقان (اشعث بن قیس) در ماجرای کربلا ، از سرکردگان لشکر عمر سعد بود ، و در جریان شهادت حضرت مسلم (ع) امیر لشکر ابن زیاد بود .

این ناپاک زاده ، در روز عاشورا شنید ، امام حسین (ع) چنین دعا می‌کند .

اللهم انا اهل بیت نبیک و ذریته و قرابته ، فاقصم من ظلمنا و غصبنا حقنا انک سمیع قریب .

خدایا ! ما از دودمان پیامبر تو و بستگان

نزدیک او هستیم . در هم بشکن آن کس را که به ما ظلم کرد و حق ما را غصب نمود ، همانا تو شنوا و نزدیک هستی .

محمد ابن اشعث به پیش آمد و با کمال بی شرمی به امام گفت : تو چه خویشاوندی با رسول خدا داری ؟ امام حسین (علیه السلام) دست به دعا برداشت و فرمود : خدایا محمد بن اشعث می گوید بین من و رسول خدا قرابتی نیست . اللهم ارنی فیه هذا الیوم ذلا عاجلا . خداوندا در این روز ، ذلت و خواری او را سریعا به من بنمایان .

پس از چند لحظه محمد بن اشعث رفت تا قضای حاجت کند . در این هنگام عقرب سیاهی چنان او را گزید که همان موقع روی کتافات خود افتاد و حتی نتوانست عورت خود را بپوشاند و در همان حال به جهنم واصل شد (۱۹۴) .

۵۰- دعای آن حضرت در ترس از خدا

دعای آن حضرت در ترس از خدا

قد افلح المومنون ، الذین هم فی صلاتهم خاشعون (۱۹۵) .

همانا اهل ایمان رستگارند ، آنان که در نمازشان خاشع و خاضع هستند .

اللهم انک خلقتنی سویا و ربیتنی صغیرا و رزقتنی مکفیا (۱۹۶) .

بار خدایا تو مرا درست اندام (بی عیب و نقص) آفریدی و در کوچکی پروردی ، و بی رنج و کوشش من روزیم دادی .

فارحمنی یا ارحم الراحمین و تجاوز عنی یا ذالجلال و الاکرام و تب علی انک انت التواب الرحیم (۱۹۷) .

پس بر من رحم و مهربانی کن ای مهربانترین مهربانان و از گناهان من در گذر ای دارای بزرگی و احسان و نیکی و توبه و بازگشتم را بپذیر زیرا تویی توبه پذیر مهربان

امام سجاد (علیه السلام) و ترس از خدا

در خبر است که روزی قسمتی از خانه امام سجاد (علیه السلام) دچار آتش سوزی شد در حالی که حضرت به نماز مشغول بودند، اهل خانه فریاد می زدند: آتش آتش! اما حضرت متوجه نشدند تا دیگران به کمک آمدند و آتش را خاموش کردند. بعد از اتمام نماز از حضرت پرسیدند که چطور شما از این همه سر و صدا غافل بودید؟ حضرت فرمود: آتش بزرگ قیامت آن چنان مرا به خود مشغول کرده بود که از آتش کوچک دنیا غافل ماندم! (۱۹۸)

در روایت است که چون حضرت امام زین العابدین (علیه السلام) به نماز می ایستاد رنگ مبارکش متغیر می گشت و حالش نزد خداوند مانند حال بندگان ذلیل بود. اعضای بدنش می لرزید و نمازش مانند کسی بود که می داند آخرین نماز را می خواند (۱۹۹).

۵۱- دعای آن حضرت در تضرع و زاری (به درگاه خدا)

دعای آن حضرت در تضرع و زاری (به درگاه خدا)

و اذکر ربک فی نفسک تضرعا و خفیه و دون الجهر من القول بالغدو و الاصال و لا تکن من الغافلین (۲۰۰).

خدای خود را در دل از روی تضرع و خوف در صبح و شام یاد کن و از غافلان مباش. (یک لحظه از یاد خدا غافل مباش)

تحمدک نفسی و لسانی و عقلی حمدا یبلغ الوفاء و حقیقه الشکر حمدا یكون مبلغ رضاك عنی فنجنی من سخطک (۲۰۱).

جان و زبان (از راه ستایش) و عقل (از راه اعتقاد) ترا می ستایند. ستایشی که تمام و کامل باشد و به کنه و اصل شکر رسد. سپاسی که منتهی و پایان خوشنودی تو از من باشد پس از این

رو مرا از خشم (عتاب و کیفر) خود رهایی ده .

دعوتک - یا رب - مسکینا ، مستکینا ، مشفقاً ، خائفاً ، وجلاً ، فقیراً ، مضطراً الیک (۲۰۲) .

ترا خواندم - ای پروردگار من - در حالی که مسکین ، زاری کننده ، ترسان ، هراسان ، بیمناک ، بی چیز و بیچاره درگاه توام

قطره اشک

شیخ عابد حاج عنایت اله نقل کرد که :

در سال ۱۳۳۱ در راه بازگشت از حج بودم . شب جمعه ای از منی به مسجدالحرام آمدم ، با دو نفر از اتقیاء در نزدیک مسجد میلاد حضرت امیرالمومنین (علیه السلام) نشستیم ، مشغول به ختم امن یجیب المضطر اذا دعاه و یکشف السوء به نیت تعجیل در فرج حضرت ولی عصر (علیه السلام) شدیم . نزدیک به دو هزار مرتبه گفته بودیم که به خواب رفتیم . ناگاه از خواب بیدار شدم ، دیدم که یکی از دو رفیق از مسجد بیرون رفته است . بسیار محزون شدم . فوراً برای تجدید وضو رفتم و با نهایت تاسف وارد مسجد شدم . از عجم غیر عرب بجز ما دو نفر کسی نبود و از اعراب اهل سنت ، دو سه نفر در حال مناجات بودند .

من آمدم در موضعی مشغول تضرع و زاری شدم ، هنگام سحر بود . ناگاه احساس کردم بزرگواری دست بر شانه من گذاشت و فرمود : حال بسیار خوبی است ، وقت بسیار خوبی است ، حال بسیار خوبی داری در دعا اهتمام نما .

به مجرد شنیدن این کلمات بدنم مرتعش گردید حالم دگرگون شد . چون نظر کردم ،

احدی را نیافتم و در مسجد عجمی نبود . جز رفیقم که در جای خود قرار داشت . پس یقین کردم که آن بزرگوار حضرت ولی عصر (علیه السلام) بودند (۲۰۳) .

۵۲ – دعای آن حضرت در پافشاری در خواهش از خدا

دعای آن حضرت در پافشاری در خواهش از خدا

یسبح لله ما فی السموات و ما فی الارض الملك القدوس العزيز الحكيم (۲۰۴) .

هر چه در زمین و آسمان هاست همه به تسبیح و ستایش خدا که پادشاهی منزه و پاک و مقتدر و داناست مشغولند .

الهی استلک بحقک الواجب علی جمیع خلقک و باسمک العظیم الذی امرت رسولک ان یسبحک به و بجلال و جهک الکریم ، الذی لا یبلی و لا یتغیر و لا یحول و لا یفنی ان تصلی علی محمد و ال محمد و ان تغنینی عن کل شیء بعبادتک (۲۰۵) .

خداوندا از تو ، به حقی که بر همه مخلوقات داری و به نام عظیمت که به پیامبرت فرمان دادی که تو را به آن تسبیح کند و به بزرگی ذات کریمت که فرسایش ندارد و دگرگون نمی گردد و تغییر حال نمی دهد و فناپذیر نیست مسئلت دارم که بر محمد و آلش درود فرستی و مرا با عبادت خود از هر چیز بی نیاز کنی .

و ان تسلی نفسی عن الدنیا بمخافتک و ان تثینی بالکثیر من کرامتک برحمتک (۲۰۶) .

و با ترس خود قلبم را از اندوه دنیا تسلیت دهی و به رحمتت با دست پر از کرامت های فراوانت بازم گردانی .

پاداش دعا کردن برای دیگران

عبدالله بن سنان گوید در کنار کعبه بر بلندی صفا عبور می کردم ، ناگهان عبدالله بن جندب را که پیری بر او چیره گشته بود ، دیدم . شنیدم که مکرر برای دیگران دعا می کند و نام آنها را به زبان می راند و از خداوند می خواهد که آنها را بیامرزد ، آنقدر برای افراد دعا کرد ، که نتوانستم

تعداد آنها را بشمارم ، و شماره آنها را نگهدارم .

وقتی که از دعا فارغ شد ، به حضورش رفتم و عرض کردم : هیچ جا و موردی را ندیدم نیکوتر از این مورد که شما با آن حال به دعا مشغول بودید ، ولی یک موضوع مرا آزرده . گفت : چه موضوعی ؟ گفتم : تو برای بسیاری از برادران دینی دعا کردی ولی نشیندم حتی یکبار برای خود دعا کنی ؟

گفت : ای عبدالله از مولایم امام صادق (علیه السلام) شنیدم که فرمود : کسی که در غیاب مومنی ، برای او دعا کند ، از فراز آسمان ندا داده می شود : ای دعا کننده برای تو است آنچه برای برادر مومنت از خدا خواستی ، و برای توست ، صد هزار برابر آن .

و من دوست ندارم که ضمانت صد هزار برابر را ترک کنم و یک دعا برای خود نمایم که معلوم نیست به استجابت برسد یا نه . (۲۰۷)

عشق به خدا

زهری دانشمند معروف زمان امام سجاد (علیه السلام) گوید :

امام سجاد (علیه السلام) می فرمود : اگر همه مردم و جنندگان بین مغرب و مشرق بمیرند ، وحشت نمی کنم در صورتیکه قرآن با من باشد . وقتی که آن حضرت سوره حمد را می خواند و به آیه مالک یوم الدین (خداوند صاحب اختیار کامل روز قیامت است) می رسید ، این آیه را آنقدر تکرار می کرد که نزدیک بود از هوش برود و دار دنیا را وداع کند (۲۰۸) .

۵۳ - دعای آن حضرت در فروتنی

دعای آن حضرت در فروتنی

فالهکم اله واحد فله اسلموا و بشر المختبین (۲۰۹) .

خدای شما خدایی است یکتا به او اسلام بیاورید و به صاحبان تواضع بشارت دهید .

مولای و ارحمنی اذا انقطع من الدنيا اثری و امحی من المخلوقین ذکری و کنت من المنسین کمن قدنسی (۲۱۰) .

ای مولای من ! چون نشان من از دنیا بریده شود و یادم در میان آفریدگان زائل گردد ، و مانند کسی که فراموش شده در زمره و گروه فراموش شدگان باشم ، بر من رحم کن !

مولای و ارحمنی عند تغیر صورتی و حالی اذا بلی جسمی و تفرقت اعضایی و تقطعت اوصالی یا غفلتی عما یراد بی (۲۱۱) .

مولای من ! وقتی که صورت و حالم دگرگون شود . آنگاه که بدنم بیوسد و اعضایم از هم بپاشند و پیوندهایم بگسلد ، بر من ترحم فرما دریغا بر بی خبری من از آنچه برای من در پیش است .

زهري با حالي محزون و اندوهناك خدمت علي بن الحسين (عليه السلام) رسيد . آن جناب سبب اندوهش را سوال كرد . گفت غصه هايي بر دلم از دست عده اي هست كه به آنها خوبي مي كنم ولي آنها نسبت به من حسد مي ورزند حضرت به او دستور داد راجع به حفظ زبان تا اينكه فرمود : لازم است بر تو كه مسلمين را همانند خانواده خود فرض كني . كسي كه از تو بزرگتر است پدر و كسي كه كوچكتر است فرزند و آنكه هم سن تو است برادر خویش محسوب نمایی . در اين صورت آيا كسي به ضرر چنين اشخاصي از بستگان خود حاضر

است؟ اگر شیطان ترا وسوسه کرد فکر کن از یک مسلمان بهتری در چنین موقعی اگر او بزرگتر است با خود بگو چگونه من بهترم با اینکه او سبقت ایمان بر من دارد و در ایمان جلوتر است و عمل نیک بیش از من دارد. چنانچه کوچکتر بود بگو من از او بیشتر گناه دارم و در گناهکاری بر او پیشی گرفته ام، پس از من بهتر است و اگر هم سن با تو بود می گویی من به گناهکاری خود یقین دارم و در معصیت او شک، پس او بهتر است چون من یقیناً گناهکارم و او را نمی دانم، اگر دیدی ترا احترام و تعظیم می کنند باز خود را مستحق این احترام نمودن جزء وظایف و کارهای پسندیده است، هر گاه از آنها گرفتگی و بی اعتنائی دیدی بگو این به واسطه گناهی است که از من صادر شده. اگر این دستورات را مراعات کنی دوستان تو زیاد می شوند و دشمنان کم از خوبی آنها شاد خواهی شد و از بدی ایشان متاثر نمی شوی (۲۱۲).

۵۴ - دعای آن حضرت در طلب رفع اندوهها

دعای آن حضرت در طلب رفع اندوهها

و لا تائسوا من روح الله انه لا یائس من روح الله الا القوم الکافرون (۲۱۳).

و از رحمت بی انتهای خدا ناامید م باشید که هرگز جز کافر هیچکس از رحمت خدا ناامید نیست.

یا فارج الهم، و کاشف الغم یا رحمن الدنیا و الاخره و رحیمهما صل علی محمد و آل محمد و افرج همی و اکشف غمی (۲۱۴).

ای بردارنده غم و دور کننده اندوه، ای بی اندازه بخشاینده در دنیا و آخرت

و بسیار مهربان در آن دو سرا ، بر محمد درود فرست و غم مرا بردار و اندوهم را دور ساز .

یا واحد یا احد یا صمد یا من لم یلد و لم یولد و لم یکن له کفوا احد ، اعصمنی و طهرنی و اذهب بلیتی (۲۱۵) .

ای یگانه ! ای مقصود ! در حوائج و خواسته ها ای نژائیده (مانندی نداری که برای او باشی) و زائیده نشده و کسی همتای او نبوده مرا نگهدار ، پاک گردان و غم و اندوهم را دور کن .

کمک به نیازمندان :

امام سجاد (علیه السلام) هنگامی که صدقه به مستمند می داد ، دست خود را می بوسید ، شخصی از آن حضرت راز آن بوسیدن را پرسید ، امام (علیه السلام) در پاسخ گفت : صدقه مومن قبل از آنکه به دست فقیر برسد به دست خدا می رسد (از این رو من دستم را می بوسم) آنگاه برای تعدیل گفته اش این آیه را خواند : *الم یعلموا ان الله هو یقبل التوبه عن عباده و یأخذ الصدقات (۲۱۶) . . . آیا نمی دانند که تنها خداوند ، توبه را از بندگان رامی پذیرد و صدقات را می گیرد و خداوند توبه پذیر و مهربان است (۲۱۷)*

به این مضمون روایات متعددی از طریق شیعه و سنی نقل شده است ، حتی در بعضی از روایات تصریح شده که : همه اموال انسانها را فرشتگان تحویل می گیرند جز صدقه که مستقیماً به دست خداوند می رسد (۲۱۸) .

پی نوشتها

۱۰۰ تا

۱- روضات الجنات لفظ ابراهیم

۲- ذاریات - ۵۶

۳- صحیفه سجادیه دعای شماره ۱

۴- همان

۵- احزاب - ۵۶

۶- صحیفه سجادیه دعای شماره ۲.

۷- همان

۸- انوار نعمانیه ، ص ۳۴۲

۹- زمر - ۷۵

۱۰- صحیفه سجادیه دعای شماره ۳

۱۱- همان

۱۲- داستانها و پندها - ج ۶ - ح ۱

۱۳- سوره نور، آیه ۵۴

۱۴- صحیفه سجادیه دعای شماره ۴

۱۵- همان .

۱۶- کمال الدین شیخ صدوق به نقل از جابر بن عبدالله انصاری

۱۷- توبه ۷۱

۱۸- صحیفه سجادیه دعای شماره ۵

۱۹- همان

۲۰- بحارالانوار ج . ۱۷

۲۱- سوره مزمل آیه ۹

۲۲- صحیفه سجادیه - دعای ۶

۲۳- همان

۲۴- اصول کافی ، کتاب الدعای

۲۵- ال عمران : ۱۸۶

۲۶- آنچه ثمره و نتیجه

اش غم و اندوه است .

۲۷- داستانها و پندها - ج ۸ - ح ۵۵

۲۸- سوره اعراف ، آیه ۲۰۰

۲۹- صحیفه سجادیه ، دعای شماره ۸

۳۰- همان

۳۱- اصول کافی ، کتاب ایمان و کفر.

۳۲- سوره هود، آیه ۹۰

۳۳- صحیفه سجادیه دعای شماره ۹

۳۴- همان

۳۵- اصول کافی باب صفت النفاق و المنافق .

۳۶- سوره نحل ، آیه ۹۸

۳۷- صحیفه سجادیه دعای شماره ۱۰

۳۸- همان

۳۹- بحار الانوار، ج ۴۶، ص ۵۶

۴۰- قصص - ۸۳

۴۱- صحیفه سجادیه دعای شماره ۱۱

۴۲- همان

۴۳- وسائل الشیعه ، جلد ۸، ص ۵۲۱

۴۴- سوره هود، آیه ۴۷

۴۵- صحیفه سجادیه دعای شماره ۱۲

۴۶- همان

۴۷- اصول کافی ، ج ۲ ص ۷۰

۴۸- سوره ابراهیم ، آیه ۳۹

۴۹- صحیفه سجادیه دعای شماره ۱۳

۵۰- همان

۵۱- تتمه المنتهی ص ۶۲

۵۲- سوره ممتحنه ، آیه ۸

۵۳- صحیفه سجادیه دعای شماره ۱۴

۵۴- همان

۵۵- نساء - ۱۱۴

۵۶- سفینه البحار - ج ۲ - ص ۳۲۱

۵۷- نمل - ۶۲

۵۸- صحیفه سجادیه ، دعای شماره ۱۵

۵۹- همان

۶۰- وسائل جلد ۲ ، ص ۴۵۷

۶۱- سوره شوری ، آیه ۳۵

۶۲- صحیفه سجادیه : دعای شماره ۱۶

۶۳- همان

۶۴- سوره آل عمران ، آیه ۱۳۴

۶۵- ستارگان درخششان ، ج ۶ ص ۲۷ - بحار الانوار، ج ۴۶ ص ۵۵

۶۶- سوره بقره ، آیه ۳۶

۶۷- صحیفه سجادیه دعای شماره ۱۷.

۶۸- همان

۶۹- الشعراء - ۸۰

۷۰- صحیفه سجادیه ، دعای شماره ۱۸

۷۱- همان

۷۲- فاطمه صغری بزرگترین اولاد امام حسین (ع) بود و بنا به گفته ابن حجر در کتاب تهذیب التهذیب در سال ۳۰ هجری متولد شده است و از این قرار وی در روز عاشورا تقریباً سی سال داشته است و یافعی در کتاب مرآت الجنان ج ۱، ص ۲۳۴ فوت

او را به سال ۱۱۰ هجری و در نود سالگی نوشته است .

۷۳- العیون العبری : ص ۲۲۹، ۲۲۴

۷۴- سوره مومنون - آیه ۱۸

۷۵- صحیفه سجادیه ، دعای شماره ۱۹

۷۶- همان

۷۷- مردان علم در میدان عمل ، جلد ۱ ص ۴۰۴

۷۸- سوره آل عمران ، آیه ۱۵۹

۷۹- صحیفه سجادیه دعای شماره ۲۰

۸۰- همان .

۸۱- بحارالانوار، جلد ۱۱ ص ۲۱

۸۲- سوره یوسف آیه ۸۷

۸۳- صحیفه سجادیه دعای شماره ۲۱

۸۴- همان

۸۵- داستانها و پندها - ج ۷ - ح ۶۰

۸۶- سوره بقره آیه ۱۷۷

۸۷- صحیفه سجادیه ، شماره ۲۲

۸۸- سوره بقره آیه ۱۷۷

۸۹- سوره شوری ، آیه ۳۰

۹۰- سوره حدید، آیات ۲۳ و ۲۲

۹۱- نورالثقلین ، جلد ۴ ص ۵۸۰

۹۲- سوره شعراء ۸۰ - ۷۸

۹۳- صحیفه سجادیه ، دعای شماره ۲۳

۹۴- در عرب رسم بود که کودکانی را که موجب شگفت مردم بودند و بر کودکان دیگر شرافت و فضیلت داشتند، برای دفع چشم زخم ، بازوبندی به آن ها می بستند که همیشه سلامت باشند.

۹۵- اصول کافی ، ج ۲ زندگی علی بن الحسین (ع)

۹۶- ابراهیم - ۴۱

۹۷- صحیفه سجادیه دعای شماره ۲۴

۹۸- همان

۹۹- تفسیر نمونه ، ج ۱۲ ص ۷۸.

۱۰۰- ابراهیم - ۴۰

۲۱۸۶۱۰۱

۱۰۱- صحیفه سجادیه دعای شماره ۲۵

۱۰۲- همان

۱۰۳- اصول کافی ج ۱ ص ۳۰۴

۱۰۴- سوره نساء، آیه ۳۶

۱۰۵- صحیفه سجادیه دعای شماره ۲۶

۱۰۶- همان

۱۰۷- بحار ط جدید، ج ۴۴ ص ۱۹۰

۱۰۸- سوره حج ، آیه ۷۸

۱۰۹- صحیفه سجادیه دعای شمار ۲۷

۱۱۰- فرهنگ جبهه - شوخ طبعیها (۴/۶)

۱۱۱- اعراف - ۵۵

۱۱۲- صحیفه سجادیه ، دعای شماره ۲۸

۱۱۳- همان

۱۱۴- بحار الانوار، ج ۴۶ ص ۹۴

۱۱۵- بقره - ۱۵۵

۱۱۶- صحیفه سجادیه - دعای شماره ۲۹

۱۱۷-

مناقب ابن شهر آشوب، ج ۴ ص ۱۴۶

۱۱۸- سوره غافر، آیه ۵۱

۱۱۹- صحیفه سجادیه دعای شماره ۳۰

۱۲۰- همان

۱۲۱- سفینه البحار، ج ۲ ص ۲۴

۱۲۲- سوره تحریم، آیه ۸

۱۲۳- صحیفه سجادیه دعای شماره ۳۱

۱۲۴- همان

۱۲۵- منتهی الامال - ص ۷۸۵ و ۷۸۶

۱۲۶- سوره اسراء، آیه ۷۹

۱۲۷- صحیفه سجادیه دعای شماره ۳۲

۱۲۸- همان

۱۲۹- زینب الكبرى ص ۸۲

۱۳۰- سوره مومنون، آیه ۶۱

۱۳۱- صحیفه سجادیه دعای شماره ۳۳

۱۳۲- همان

۱۳۳- سوره انعام، آیه ۱۶۰

۱۳۴- من لا یحضره الفقیه ط جدید ج ۱ ص ۱۹۸

۱۳۵- سوره احزاب، آیه ۴۱

۱۳۶- صحیفه سجادیه دعای شماره ۳۴

۱۳۷- همان

۱۳۸- تفسیر نورالثقلین ، ج ۴ ص ۵۳۷، ذیل آیه سوره غافر

۱۳۹- توبه ، ۵۹

۱۴۰- اصول کافی ، باب رضا بقضاء، حدیث ۳

۱۴۱- صحیفه سجادیه دعای شماره ۳۵

۱۴۲- همان

۱۴۳- لهوف سید بن طاووس ، ص ۱۶۲

۱۴۴- سوره رعد آیه ۱۳، ۱۲

۱۴۵- صحیفه سجادیه دعای شماره ۳۶

۱۴۶- ابر یا برق اشاره به دو مورد از این سه مورد است .

۱۴۷- سوره ابراهیم ، آیه ۷

۱۴۸- صحیفه سجادیه دعای شماره ۳۷

۱۴۹- همان

۱۵۰- مناقب ابن شهر آشوب ج ۴ ص ۱۵۵

۱۵۱- سوره هود، آیه ۹۰

۱۵۲- سوره هود، آیه ۹۰

۱۵۳- همان

۱۵۴- کشکول بحرانی ، ج ۲ ص ۹۳

۱۵۵- سوره بقره ، آیه ۲۸۶

۱۵۶- صحیفه سجادیه دعای شماره ۳۹

۱۵۷- همان

۱۵۸- كشف الغمه ، ج ۲

۱۵۹- سوره انبياء، آيه ۳۵

۱۶۰- صحيفه سجاديه دعای شماره ۴۰

۱۶۱- همان

۱۶۲- وسايل الشيعه ، ج ۱۱

۱۶۳- اثباه الهداه - ج ۷

۱۶۴- سوره طه ، آيه ۷۴

۱۶۵- صحيفه سجاديه دعای شماره ۴۱

۱۶۶- بحار ج ۱۶ ص ۱۸۵

۱۶۷- سوره اعراف ، آيه ۲۰۴

۱۶۸- صحيفه سجاديه دعای شماره ۴۲

۱۶۹- همان

۱۷۰- اصول کافی ، ج ۲ ص ۶۰۲

۱۷۱- سوره

یس، آیه ۳۹

۱۷۲- صحیفه سجادیه دعای شماره ۴۳

۱۷۳- همان

۱۷۴- سوره بقره، آیه ۱۸۵

۱۷۵- صحیفه سجادیه دعای شماره ۴۴

۱۷۶- همان

۱۷۷- صحیفه سجادیه دعای شماره ۴۴

۱۷۸- سوره بقره، آیه ۱۸۳

۱۷۹- صحیفه سجادیه دعای شماره ۴۵

۱۸۰- همان

۱۸۱- سوره جمعه، آیه ۹

۱۸۲- صحیفه سجادیه دعای شماره ۴۶

۱۸۳- همان

۱۸۴- داستانها و پندها - ج ۹ - ح ۱۷

۱۸۵- بقره - ۱۹۸

۱۸۶- صحیفه سجادیه دعای شماره ۴۷

۱۸۷- همان

۱۸۸- سوره بقره، آیه ۱۹۶.

۱۸۹- صحیفه سجادیه، دعای شماره ۴۸.

۱۹۰- همان

۱۹۱- صحیفه سجادیه

۱۹۲- سوره بقره ، آیه ۱۹۳

۱۹۳- صحیفه سجادیه - دعای چهل و نهم

۱۹۴- مقتل الحسین خوارزمی - ج ۱ - ص ۲۹۴

۱۹۵- سوره مومنون ، آیات ۱ و ۲

۱۹۶- صحیفه سجادیه دعای شماره ۵۰

۱۹۷- همان

۱۹۸- عین الحیوه به نقل منتهی الامال ۲/۸

۱۹۹- خصال صدوق به نقل از منتهی الامال ۲/۵

۲۰۰- سوره اعراف ، آیه ۲۰۵

۲۰۱- صحیفه سجادیه دعای شماره ۵۱

۲۰۲- همان

۲۰۳- عبقری الاحسان - ج ۱ - داستان ۲۵

۲۰۴- سوره جمعه ، آیه ۱

۲۰۵- صحیفه سجادیه دعای شماره ۵۲

۲۰۶- همان

۲۰۷- داستانها و پندها- ج ۸ ، ح ۹۶

۲۰۸- اصول کافی - ج ۲ ، ص ۶۳۲

۲۰۹- سوره حج ، آیه ۳۴

۲۱۰- صحیفه سجادیه دعای شماره ۵۳

۲۱۱- همان

۲۱۲- بحار الانوار، ج ۱۶، ص ۴۴

۲۱۳- سوره یوسف، آیه ۸۷

۲۱۴- صحیفه سجادیه دعای شما(ره) ۵۴

۲۱۵- همان

۲۱۶- سوره توبه، آیه ۱۰۴ و

۲۱۷- لثالی الاخبار جلد ۳ ص ۳۰

۲۱۸- تفسیر برهان ذیل آیه ۱۰۴ سوره توبه .

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفا ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می
نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه
اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

خانه کتاب

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

